NATIONAL LIBRARY
JUL 17 1969
BIBLIOTHEQUE NATIONALE

THE LATVIAN NEWSPAPER FOR CANADA AND U.S.A.
Published weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 174, Ontario, Canada
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Telephones: 921—7121; 465—7902
United States Editorial Offices
New York: Editor — V. IRBE
4035 Rombouts Ave,. Bronx N. Y. 10466, U.S.
Chicago: Editor — I. ŠĪMANE,
5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A.
SATURDAY, JUNE 21, 1969

LATVIJA
AMERIKĀ

50. N-RS. SESTDIENA. 1969. GADA 28. JŪNIJS 19. GADS

Atsevišķa numura cena 25 centi

LATVIEŠU LAIKRAKSTS AMERIKĀ
Iznāk reizi nedēļā.
Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto 250, Ont., Canada; tālr. 465—7902
Birojs: 491 College St., Toronto 174, Ont., Canada: tālr. 921—7121
Nujorkas redakcijas vadītāja: V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N.Y. 10466. U.S.A
Tālrunis 994—7917
Čikagas redakcijas vadītāja: I. ŠĪMANE, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālrunis 774—5744

HAMILTONAS LATVIEŠU PAMATSKOLAS 14. IZLAIDUMS

Priekšā no kreisās: Skolotāja M. Zemīte, māc. E. Pavasars, absolventu klases audzinātājs M. Zandbergs, Toronto latv. b-bas sest-dienas skolas pārzine A. Martinsone, Hamiltonas skolas pārzine E. Gulbe, LNAK izglīt. daļas vad. J. Mežaks skolotājas A. Januška un E. Fogele; aizmugurē —skolotāja L. Bražus, „Latvija Amerikā" līdzstrādniece B. Šmita—Kalēja, absolventi Andris Bite, Jānis Rudzroga, Ruta Kalupniece, Mirdza Avena, Daina Ķiķauka, Pauls Zutis, Uldis Lazdiņš, skolotājas N. Pulciņa, V. Avena un Dz. Majoriņa.
Foto: J. Gailītis

Kanadas ģenerālgubernātora pagodinājums latviešiem

LATVIEŠU NACIONĀLAS APVIENĪBAS KANADĀ PAPLAŠINĀTA VALDES SĒDE TORONTO

Ziemas sezonas pēdējā valdes sēdē, kura notika 18. jūnijā LNAK padomes un valdes locekļa Dr. E. Upeniека mājā, priekšsēdis J. Niedra ziņoja, ka Kanadas ģenerālgubernātors R. Mičeners uzņēmies Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku goda protektora pienākumus. Šai sēdē, kuras beigu daļu izvērta īsti svinīgu, Toronto dienas laikraksta „The Telegram" plaši pazīstamajam līdzstrādniekam Pīteram Vortingtonam pasniedza Latvijas 50 gadu medaļu „Pro Merito",. bet.. tēlniekam. Augustam Kopmanim Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda piešķirto goda balvu.

Sēdes ievadījumā LNAK valdes pr-dis J. Niedra ziņoja, ka īpašā vizītē apmeklējis Kanadas ģenerālgubernātoru R. Mičeneru, kas uzņēmies nākošā gadā Kanadas latviešu 5. dziesmu svētku Toronto goda protektora pienākumus. Tas vērtējams par nozīmīgu notikumu un sevišķu pagodinājumu latviešiem, jo ģenerālgubernātors līdzīgus pienākumus uzņemas vienīgi izcilos kultūras vai labdarības sarīkojumos, pie tam tikai pēc rūpīgas iepriekšējas plānu, nodomu un faktu pārbaudes. Piebilstams, ka ģenerālgubernātors ir Anglijas karalienes Elizabetes II oficiālais reprezentants un formāli augstākā amatpersona Kanadā. Atbildes vēstule saņemta arī no Kanadas ministru prezidenta P. Trudo uz aicinājumu piedalīties dziesmu svētku atklāšanā, kurā paskaidrots, ka vēl ir „pāragri spriest, vai viņš dziesmu svētku laikā 1970. gadā varēšot būt Toronto".

Ziņojuma turpinājumā J. Niedra informēja par neseno Toronto latviešu kredītsabiedrības gada sapulci un piedalīšanos Hamiltonas latviešu pamatskolas izlaiduma aktā, kur pasniedzis skolas ilggadējai pārzinei E. Gulbei piešķirto Kr. Barona prēmiju. Toronto tautas mākslas padomes rīkotā „Internacionālā karavāna" jau guvusi plašāku publicitāti, un šis sarīkojums, kā izteicās J. Niedra, var kļūt par vienu no ievērojamākajiem notikumiem etnisko grupu dzīvē un sadarbībā. . Valde pilnvaroja šī plašā sarīkojuma latviešu rīcības komitejas pr-di I. Alksni piedalīties arī Toronto tautas mākslas padomes turpmākajās sēdēs un ieteikt, tai nākošajā gadā līdzīgu sarīkojumu organizējot, iekļaut tajā arī Kanadas latviešu dziesmu svētkus.

No Toronto latviešu kredītsabiedrības peļņas sadalījuma 400 dol. saņemti Kanadas latviešu skautu un gaidu jendu vajadzībām. Valde vienojās šo summu sadalīt vienādi, katrai jendai nododot 200 dol. Abu jendu kopīgā lielā nometne „Spēkavots" notiks laikā no 29. jūnija līdz 6. jūlijam Uksbridžā, kuras atklāšanā paredzējis piedalīties arī LNAK valdes pr-dis J. Niedra, kas aicina šo nometni kā teicamu jaunatnes pasākumu apmeklēt visus, kam vien tas iespējams. No Kanadas DV zemes valdes saņemti 150 dol., bet noDr. E. Upe[illegible] 50 dol. ziedojums Ziemeļkas latviešu kultūras fo par ko LNAK valde izteica cību. Rīgas (72.) skautu vie Toronto dižskautu pulc. ūr dēju pudurim valde atvēlē dol. īpašo nodarbību rīku dei, bet Indrai Ancānei pi 100 dol. latviešu valodas u. rātūras kursiem. Rietumn nas universitātē Kalamazū, de vienojās iegādāties 10 e plāru apgāda Daugava izd Jēgera darba „Latviešu t. izdevumu bibliografija 1960", kas aptver informāciju par 2677 izdevumiem.

Par jaunatnes apgāda Ceļinieks [illegible]omes sēdi un BTFK rīkoto [illegible]ūnija aizvesto pieminas diev[illegible]ojumu Toronto ziņoja valdes [illegible]kšsēža vietnieks T. Kron[illegible]gs, bet par Kanadas DV, LN[illegible]K un LSAK kopīgi rīkotajiem [illegible]natnes un sporta svētkiem [illegible]rabenē, kā arī par ilggadējā [illegible]AK padomes locekļa V. Uis[illegible]s godināšanu sakarā ar viņa mūža gadiem informēja otrs [illegible]ža v. A. Rāviņš. Izglītības [illegible]zares vadītājs J. Mežaks savu[illegible]rt ziņoja par piedalīšanos Ka[illegible]adas latv. skolu izlaiduma ak[illegible]os, kuŗi šogad bijuši teicami ap[illegible]eklēti. Arī absolventu skaits bijis samērā liels, taču šis fakts varētu radīt arī maldinošu ainu, jo gandrīz visas skolas audzēkņu skaits jaunākajās klasēs uzrāda samazināšanās tendenci. Lai stāvokli daudzmaz uzlabotu, jāturpina mudināt vecākus savus bērnus sūtīt latviešu skolās. Skolu valde savukārt apsvērusi iespējas pie latviešu skolām organizēt īpašas grupas vai klases jaukto ģimeņu bērniem un tiem latviešu ģimeņu bērniem, kuŗi latviski nerunā.

Tiešās valdes sēdes nobeigumā J. Niedra vēl informēja par iespējām pie LNAK izkārtot juridisko padomdošanu vai īpašu referentūru, kuŗa pašreiz ir tapšana.

(Nobeigums 4. lpp.)

Brīvā doma

PIRMAIS ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU PRESES

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Elka Parkā laikā no 20.—22. jūnijam savā pirmajā kongresā pulcējās vairāk nekā 7 preses darbinieku un literātu, to vidū arī jaunās paaudzes pārstāvji. Šim kongresam bija izteikti profesionāls raksturs un tā uzdevums nebija pieņemt noteiktus lēmumus, bet referātos un diskusijās apskatīt dažādas problēmas, kuŗas risināmas žurnālistu un rakstnieku darbos. Tādēļ jānozīmē, ka nepiedalījās vairāku periodisko izdevumu redaktori, bet jo sevišķi latviešu centrālo organizāciju pārstāvju iztrūkums, jo kongress bija īstā vieta un laiks, lai pārrunātu organizāciju un preses bieži atšķirīgos ieskatus, kā arī sadarbību. Bija tomēr domāts arī par izklaidēšanos un prieku, kongresa dalībniekiem kopīgi nolīgojot Jāņus un sniedzot viesiem Birutas Senkēvičas uzrakstīto Jāņu uzvedumu. Pie atsevišķajiem referātiem un diskusijām tuvāk pakavēsimies mūsu laikraksta turpmākajos numuros.

Kongresa nobeigumā, izvērtējot referātos un diskusijās dzirdēto, tā dalībnieki pieņēma šādus ierosinājumus un ieteikumus Latviešu preses biedrības centrālajai valdei, kuŗa bija kongresa rīkotāja:

1) Kongress ierosina LPB centrālajai valdei īstenot „Laika" redaktora K. Rabāca ierosinājumu par latviešu žurnālistu preses kartēm, lai tādējādi sekmētu informācijas vākšanu latviešu sabiedrībā.

2) Kongress ierosina LPB centrālajai valdei apsvērt padomnieku nepieciešamību daļu speciālu jautājumu kārtošanai, rīkojoties atbilstoši kongresa pārrunām.

3) Kongress ierosina, lai LPB centrālā valde veicinātu sadarbību ar pārējo baltiešu tautu — lietuviešu un igauņu — žurnālistiem un literātiem, meklējot pēc iespējām rīkot kopīgas sanāksmes un apmaiņīties ar informāciju.

4) Kongress ierosina, lai LPB centrālā valde vai tās pieaicināti padomnieki izstrādātu pamata norādījumus manuskriptu rakstīšanā. Šos pēc tam piesūtītu visiem Preses biedrības darbiniekiem. Šādi norādījumi atvieglinātu redaktoru darbu.

5) Kongress ierosina, lai periodisku izdevumu un apgādu atbildīgie darbinieki iespēju robežās sadarbotos ar valodas speciālistiem, tādā veidā gādājot par nepiesārņotu latviešu valodu mūsu rakstos. Kongress atgādina rakstniekiem un rakstītājiem, ka gramatiskas kļūdas nav stils un ieteic rakstniekiem šai jautājumā pakļauties valodnieku norādījumiem.

6) Kongress atzīst jaunas, laikmetīgas pareizrakstības vārdnīcas izdošanas nepieciešamību.

7) Kongress ierosina LPB centrālajai valdei valodnieku komisijas izveidošanu, lai šāda komisija izstrādātu svešu īpašvārdu rakstīšanas noteikumus latviešu valodā. Līdz komisijas darba rezultātu iznošanai par svešu īpašvārdu rakstību vadlīnijām pieņemt Noras Valteres referātā izteiktās tezes. Minētais referāts šādā nolūkā publicējams visiem pieejamā veidā.

8) Kongress ierosina LPB centrālajai valdei pieņemt K. Ķezbera referātā izteiktās tezes par LPB iekšējās sadzīves noteikumiem, publicējot tās visiem biedriem pieejamā veidā.

9) Kongress pateicas LPB centrālajai valdei un tās talciniekiem par šī pirmā žurnālistu un literātu kongresa sarīkošanu un ieteic gādāt par šādu kongresu organizēšanu nākotnē, kā arī citu pulcēšanās iespēju sagādāšanu.

☆

Kongresu 20. jūnija pēcpusdienā atklāja Latviešu preses biedrības centrālās valdes pr-sēdis V. Irbe, klātesot 40 no pieteiktajiem 135 kongresa dalībniekiem, kuŗu skaits arvien pieauga un otras dienas pēcpusdienā sasniedza 105. Ievadvārdos māc. R. Zariņš kongresa dalībniekus apsveica Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes vārdā, novēlot labas darba sekmes un pastāstot, ko nozīmē nosaukums Elka Parks — vieta, kuŗā kongress notiek. Ņujorkas vācu dziedāšanas biedrība Liederkranz 1896. gadā meklēja vietu ārpus pilsētas Katskilu kalnos, kur katrs biedrības biedrs varētu iekārtot savu mītekli, bet kopīgi uzcelt biedrības mītni. Viņi izvēlējās vienu no Katskilu kalniem un to nosauca biedrības vārda Lieder-Kranz pirmajos burtos LK — izrunā Elka. „Arī mums ir izredzes ieņemt savu vietu šeit un atstāt savu vārdu," uzsāka nobeigumā teica māc. R. Zariņš. „Šai vietai nav nekāda sakara ar elkiem kristīgajā nozīmē, tādēļ Dieva Tēva mīlestība, Kristus žēlastība un sadraudzība paliek ar jums."

Kongresu vadīja LPB pr-ks V. Irbe, par vicepriekšsēžiem izraudzīja LPB Kanadas kopas pr-ci B.

(Nobeigums 5. lpp.)

pazīst robežu

NIEKU UN LITERĀTU KONGRESS ELKA PARKĀ (1)

DZEJNIECE/DZIEDĀTĀJA
AUSMA JAUNZEME
viesojas no Kalifornijas
Ieeja $2.00
MONTREALĀ piektdien, 4. jūlijā, pl. 8.30 vakarā Redpath Hall
TORONTO svētdien, 6. jūlijā, pl. 4 p.p. Latviešu namā
PRIEDAINĒ (N. J.) sestdien, 12. jūlijā, pl. 7 vakarā.
Informācija (514) 453-2164 / Toronto: 481-5011.

A. Sedasdēls

Aptumsusās ugunis

Aizvadītās nedēļas nogalē svešuma latviešu centros pulcējās tautieši un dažviet pulcēsies arī vēl šai nedēļas nogalē, lai liktu atskanēt priecīgam „līgo" un izbaudītu teikmainās Jāņu nakts burvību, kaut dzīves un darba apstākļu dēl šī nakts jāpārceļ uz priekšu un atpakaļ. Tā ir it kā viltota Jāņu nakts, un arī prieks tajā nav un nevar būt tik gaišs un bezrūpīgs, kāds bija latviešu zemnieku sētās, kad tajās iemirdzējās jāņugunis. Mēs gan dzīvojam brīvībā, taču ne savā zemē, un tā arī mūsu latviskākajiem svētkiem vairāk vai mazāk piejaucies svešs akcents. Lai kā gribam un cenšamies, Jāņu bezlīdzība vairs nav īsta, šīs nakts teiksmainība zudusi.

Arī pēdējiem dzimtenē aizvadītajiem Jāņiem un vasarai vispār vairs nebija krāšņā ieloga, kad jāņugunis atmirdz visā spožumā un līgo dziesmām ir dzidrs un jūsmīgs skanējums. Gan vēl sanācām pulciņā, Jāņa tēva aicināti un pamieloti, taču dziļi izjusta prieka mūsu dvēselēm trūka. Spožo uguņu naktij līdz vilkās kāda baiga ēna no dienām, kuŗas bija cirtušas nedziedināmas brūces mūsu tautas miesā un dzīvības koka saknēs. Uguņīm uzliesmojot, šķita, ka atkal sadzirdam baigās nakts vaimanas — par daudz tuvu tās vēl bija vispriecīgākajai vasaras naktij, atņemot tai gandrīz visu spožumu un līksmi, kuŗa kādreiz priecināja mūsu sirdis un dvēseles. Līgo naktij bija laupīts īstais pārzīvojums, tās kādreizējai burvībai trūka varenības.

Taču bija arī vēl asākas iezīmes. Ap zemes austrumu robežām jau plosījās karš, kas arvien tuvāk nesa lielo nelaimi. Posts un latviešu karavīru asinis jau zīmogoja mūsu zemes novadus. Atmiņā uznirst pēdējā Jāņu nakts Zemgales sētā. Viss šķita ar seno greznību rotāts, un tomēr laužu priekam nebija īsta skanējuma, uguņīm bija zudis tālu saredzamais spožums. Jāņa tēva sejā nevarēja saskatīt īsta prieka, un miestiņam bija rūgtena piegarša. Kāds lietuvēns bija iezadzies saimnieka solos , ar kuŗiem bija pārstaigāti viņa mūža labākie gadi, gan sējot, gan pļaujot savā no tēviem mantotajā zemē.

Mūsu pulciņā bija arī kāds latviešu karavīrs, tepat no pašu novada. Viņš bija ievainots kādā kaujā austrumu pierobežā un pēc atveseļošanās atlaists pasērst savā pusē. Tieši pēc Jāņu nakts viņam atkal vajadzēja atvadīties, lai no jauna vērtos kādās citās uguņīs, kuŗām nav nedz prieka, nedz jūsmīga spožuma. Joprojām atceros viņa kluso dziedāšanu jāņubērnu pulkā. Īstens prieks viņu bija pametis, to pārdzīvojām arī mēs un sapratām. Būtu bijis maldīgi domāt par kaut kādu mazdūšību. Gluži otrādi. Karavīra mazruniba lika noģist, ka pēc pirmajām kaujas kristībām viņš ir apņēmīgs cīņu turpinājumam. Bet mums ar viņu bija kāda kopīga nojauta un arī šaubīšanās: vai tikai kauju dunoņai, kuŗa arvien vairāk tuvojās, jau nav ievilkts mūsu nākotnes ceļš? Prom no dzimtenes, no teiksmainās Jāņu nakts. No visa tā, kas saaudzis ar pašu mūža gadiem, dzīvojot savā zemē un tautā.

Sirds visu to gribēja atvairīt, taču notikumi virzījās savu gaitu. Neatlaidīgi, cietsirdīgi, nežēlīgi. Jāņugunis satumsa, un dziesmas aprāvās. Un tā mēs aizgājām. Aizgājām tikai kā maza savas tautas daļa, atstājot brāļus un māsas postā un rūgtā nākotnes neziņā. Mēs ticam, ka viņi mums to nepārmetīs. Nepārmetīs, ka sev un savām jaunajām paaudzēm izvēlējāmies brīvību svešumā.

Brīvībā dzīvodami, mēs neesam atteikuši savai zemei un tautai. Gluži pretēji: mūsu domas un sirdis ir saistītas ar viņiem — palicējiem dzimtenes krastā. Mēs zinām, ka jāņugunis dzimtenē nav vairs atguvušas savu pirmatnējo spožumu un arī dziesmām nav brīva skanējuma. Ja ugunis Jāņu naktī kaut kur iemirdzas un kopā ar tām ieviļņojas dziesmas, tad tām pietrūkst burvības un senā zaigojuma, tāpat kā mums svešumā. Ja mūsu tautas verdzinātāji kaut tikai vienu reizi gadā — Jāņu naktī — ļautu saviem vergiem dziesmas izdziedāt ar brīvu elpu un brīvības izjūtu, tad visa latviešu zeme šai naktī pārvērstos prieka un gaviļu jūrā, kuŗa savā bangojumā vairs nebūtu apturama. Bet šādas iespējas, pat tikai varbūtības nav. Tautai dzimtenē atļautas tikai nieciņas skaņas, tikai reti un aptumsuši uguņu sārti. Līgo dziesmām uzspiests sociālā pasūtinājuma zīmogs — jālīgo ar pārveidotiem, pielāgotiem dziesmu vārdiem, kuŗi slavina nožēlojamo kolchozu dzīvi, jo tur tagad sadzīti un vergo tie, kas reiz ara savu brīvo zemi. Bet mēs zinām, ka, arī šos uzspiestos vārdus dziedādami, mūsu brāļi un māsas dzimtenē savas sirds dziļumos un klusajās vēlmēs vēl domā un tic saulgriežu laikam. Tas vēl tālu aiz kalniem, bet reiz tas nāks, jo verdzība nav mūžīga.

Jāņugunīm svešumā ir sava gaisma. Kaut tās atmirdz brīvībā, tomēr, kā jau teikts, senā spožuma un greznības tām pietrūkst. Pagātnes elpa, kuŗa neatvairāmi dveš un nāk līdz aizejošajiem gadiem, mums atkal un atkal atgādina laiku, kad tieši Jāņu nakts pievārtē sāpju posts ārdīja mūsu tautu un zemi. Atmiņas par to nav izbalējušas, bet kļuvušas vēl asākas, jo vairāk tādēļ, ka šis posta laiks, varbūt tikai ar mazinātu nežēlību, vēl joprojām plosa mūsu tautu dzimtenē, un mēs vēl neredzam gala sāpēm, nebrīvībai un pazemojumiem. Dievs mums piešķīris spēku pretoties ieteikumam, kuŗš nereti mums dots svešumā: aizmirstiet visu skumjo savā dzīvē un vēsturē un, risinot tagadnes dzīvi, tveriet tikai priecīgus mirkļus, kuŗi dod apmierinātību kā dvēselei, tā miesai... Bet mēs nespējam aizmirst, arī to ne, kas iekrāsojis mūsu kādreiz tik priecīgo līgo nakti. Tās burvestības zaigojumu patiešām atkal izjutīsim un aptversim tikai tad, kad mūsu tēvzeme reiz atkal būs brīva, un mūsu tauta, nometusi vargu važas, varēs atkal gavilaini izdziedāt savu dvēseli līgo dziesmās.

Šobrīd Jāņu nakts mums atļauj vienīgi pārmest gara tiltus no brīvībā mītošo latviešu sirdīm uz tām, kuŗas smok tumsā un nospiestībā tēvzemē. Mēs nedziedam vienīgi sev, bet jo vairāk tiem, kuŗiem šīs brīvības trūkst. Bet pār visu vairāk mēs vēlamies, lai Jāņu nakts ar garā pārmestajiem tiltiem nepārtraukti turpinātos kā nelokāms apliecinājums mūsu dvēselēm: mūžam nerimst ilgu un cerību sadraudzē ar tiem, kuŗi tēvzemē gaida, kad atkal pilnā spožumā iedegsies aptumsušās jāņugunis, druvas līgo dziesmās viļņosies un meži iešalksies brīvu vēju pūsmā.

Komūnismam jākrit, lai Latvija celtos

Ar augšējā virsrakstā citētajiem vārdiem Kanadas DV zemes valde izteikusi 14. jūnija aicinājumu atbalstīt pretkomūnistiskās cīņas darbu, ar kuru griezusies pie organizācijas biedriem un labvēļiem. Kopš 28 gadiem 14. jūnijs latviešu tautas vēsturē ierakstīts kā vissāpīgāko sēru diena, kad Latvijas brīvības izmicinātāji un mūsu valsts okupanti visnežēlīgākajā veidā uzsāka arī tautas iznīcināšanu ar masveida deportācijām. Latvijas okupācija un tautas iznīcināšana turpinās vēl šobaltdien sistēmatiski un nežēlīgi gan mainītām, toties rafinētākām metodēm, tajos izmantojot pasaules pašreizējo tiesisko un morālisko sajukumu. Ne tikai latviešu vai baltiešu tautu vēsturē vien, bet visā pasaules vēsturē 14. jūnijs ir ierakstījis šī laikmeta traģēdijas, sākumu, kas vēlāk turpinājās Polijā, Ungārijā, Čehoslovakijā un citur.

Šo traģēdiju visspilgtāk raksturojis archibīskaps A. Lūsis ar vārdiem, ka Čechoslovakijā patriotiskā jaunatne cīņā par brīvību sadedzinās, bet ASV jaunatne, nezinādama, ko ar brīvību iesākt, dedzina valsts nacionālos karogus, iesaukšanas pavēles armijā un savas universitātes. Laikmetā, kad technika un zinātne gūst arvien lielākus panākumus, mēs piedzīvojam, ka cilvēka tiesības, brīvība un tautu demokratiskā pašnoteikšanās demagoģiskā tulkojumā noved pie vēl nepiedzīvota sajukuma. Tā ir ideoloģiskās cīņas arēna, kurā izšķirsies tautu likteņi un pasaules nākotne, uzvaru gūstot internacionālā komūnisma tirannijai vai patiesai demokratiskai brīvībai, kura nodrošināta visām tautām vienādi.

Pie šīm vispārējos vilcienos izteiktajām domām šajās baigu atmiņu māktajās jūnija dienās kavējas latviešu sirdis un prāts, pieminot savus pirms 28 gadiem un arī vēlākajās deportācijās mocekļu ceļos aizvestos tuviniekus un tautas locekļus. Ne aizvadītie gadi, ne pašreizējais politiski ideoloģiskais sajukums nav spējis izgaisināt 14. jūnija traģisko nozīmi apzinīgajos un nacionāli noskaņotajos latviešos kā trimdā, tā arī dzimtenē. Aizvesto piemiņai veltītie dievkalpojumi, sēru akti un līdzīgi sarīkojumi brīvajā pasaulē arvien pulcina kuplu ļaužu skaitu, tā liecinot par latviešu nelokāmo stāju pašreizējās idcoloģiskās cīņas arēnā. Okupētajā dzimtenē, protams, šāda izpausme ir neiespējama, bet arī tur ir daudzi veidi, kā apliecināt savas brīvības ilgas un nacionālo stāju.

Tomēr 14. jūnijs nav tikai nacionālo sēru un piemiņas diena. 14. jūnijs latviešu tautas vēsturē ierakstījis arī ilgstošas un nelokāmas cīņas sākumu, par kuras iznākumu galvenokārt atbildīga būs trimdas latviešu saime. Cīņa par Latvijas valsts un tautas brīvību nozīmē cīņu pret komūnismu. Ja otra pasaules kaŗa laikā tā iezīmējās ar uguns ieročiem, kuŗus nesa mūsu varonīgie kaŗavīri, tad tagad tā ir idejiska un politiska cīņa, kuŗā jāpiedalās visas brīvās pasaules latviešiem. Tādēļ gandrīz visu cīņas organizāciju darbības pamatā un mērķos rakstīta Latvijas brīvības atgūšana, nacionālā gara saglabāšana un kultūras vērtību vairošana. Tas rakstīts arī DV organizācijas darbības statūtos, un aizvadītajos, vairāk nekā 20 gados tā ar savu mērķtiecīgo darbu kļuvusi par globālu un nacionālu cīņas avangardu, saņemot visplašāko sabiedrības atbalstu. Par to DV organizācija var būt gan lepna, bet tas nenozīmē, ka būtu mazināta citu organizācijas nozīme un veikumi, jo katrai organizācijai ir savs darbības lauks un savi uzdevumi. To pareiz izprotot, rodas veselīga un lietderīga sadarbība kopīgo mērķu sekmēšanā.

Latvijas brīvības atgūšanas centienos DV organizācija par savu darbības lauku uzskata materiālās paalīdzības un morālā stiprinājuma sniegšanu bijušajiem brīvības cīnītājiem un to piederīgajiem, kā arī visiem citiem, kuŗiem tā nepieciešama. Dibināta Cēdelgemas gūstekņu nometnē kā latviešu kaŗavīru organizācija, tās biedri nekad nav atkāpušies no deklarētās apņemšanās ziedot visu tēvzemei un tautas brīvībai, pat dzīvību. Tādēļ DV neapšaubāmi ir izteikta cīņas organizācija un kā tādu to novērtējuši arī Latvijas okupanti un brīvības apspiedēji, jo visos komūnistiskajos izdevumos visasākie pārmetumi vērsti tieši pret DV organizāciju un tās darbiniekiem. Ir zināms, ka 1954. gadā pat izdota īpaša slepena instrukcija komūnistu līdzskrējējiem dažādajās zemēs ar norādījumiem, kā visietekmīgāk vērsties pret DV organizāciju un tās darbiniekiem, lai panāktu tās likvidēšanu vai vismaz sašķelšanu.

Tomēr, kā liecina aizvadītie gadi un sabiedrības sniegtais atbalsts, ne atklātie uzbrukumi, ne arī slepenās instrukcijas nav pasnākušas DV organizācijas darba atslābumu, par sašķelšanu vai likvidēšanu nemaz nerunājot. Tieši otrādi, DV organizācija rosīgi gatavojas savas darbības 25 gadu atzīmēšanai, kas paredzēta 1971. gadā. Ar tuvu pie 10.000 aktīviem biedriem visos latviešu centros brīvajā pasaulē tā kļuvusi par spēcīgāko globālo latviešu organizāciju un Latvijas brīvības cīņas avangardu. Daļa no šī avangarda ir arī Kanadas DV saime, kuŗa tagad 14. jūnija notikumus atceroties un apzinoties pašreizējā laikmeta izšķirīgo nozīmi Latvijas brīvības atjaunošanai un latviešu tautas gaišākai nākotnei, griežas ne tikai pie saviem biedriem un labvēļiem, bet pie visas latviešu sabiedrības ar aicinājumu atbalstīt pretkomūnistiskās cīņas darbu, jo komūnismam jākrīt, lai Latvija celtos. Šī darba vajadzībām tagad notiek gadskārtējā līdzekļu vākšana, jo veicamais darbs ar katru gadu prasa ne tikai lielāku piepūli, bet arī prāvākus materiālus līdzekļus.

Pateicoties latviešu sabiedrībai par DV organizācijai līdz šim veltīto uzticību un teicamo atsaucību, var minēt dažus piemērus tam, kas līdz šim paveikts un kā izlietoti sabiedrības uzticētie līdzekļi. Pagājušajā gadā DV organizācijas delegātu pārstāve piedalījās Pasaules un Āzijas pretkomūnistisko līgu konferencēs Saigonā, kuŗas piedalījās 44 valstis, teicami pārstāvot latviešus un Latviju. Materiāls atbalsts sniegts arī Brīvās Latviešu Balss radioraidījumiem uz okupēto Latviju, piedaloties arī to satura veidošanā. Dažādos vispārsvarīgos notikumos izplatītas ap 20.000 pretkomūnistiskas skrejlapas un citi informācijas materiāli. Tāpa materiāls atbalsts sniegts Latviešu nacionālajam fondam, organizācijai BATUN un daudzos citos gadījumos, kuŗos sadarbība nepieciešama. Kanadas apjomā materiāls un morāls atbalsts sniegts centrālajai organizācijai — Latviešu nacionālajai apvienībai Kanadā gan kultūrālā, gan sabiedriskā un nacionālā darba sekmēšanai. Arvien sevišķu vērību Kanadas DV zemes valde veltījusi jaunatnes darba atbalstīšanai un sekmēšanai, šai vajadzībai pagājušajā gadā izdodot ap 2000 dol., kas daļēji sekmēja arī Pasaules latviešu jaunatnes kongresu Berlīnē resp. Hanoverā. Ievērojams atbalsts sniegts arī Kanadas latviešu skolām, Minsteres latviešu gimnazijai Vācijā, latviešu sporta pasākumiem un daudziem citiem mērķiem, kuŗiem vispārēja nozīme Latvijas nākotnes un brīvības atgūšanas darbā, kā arī komūnisma apkaŗošanai. Šie ir tikai daži piemēri no lielā darba, kas veikts un turpināms.

Šis gads izsludināts par latviešu kaŗavīru gadu, jo pirms 50 gadiem formētas latviešu nacionālā kaŗaspēka pirmās vienības, dibināta Latvijas kaŗaskola, radīts Lāčplēša kaŗa ordenis un brīvības cīņās atbrīvota Latvijas lielākā daļa. Šie vēsturiskie notikumi, tāpat kā 14. jūnijs, prasa ne tikai pieminēšanu un svinīgus vārdus, bet arī attiecīgus darbus un atsaucību, jo Latvijas atbrīvošanas cīņā vēl neviens nav demobilizēts.

Šīs pārliecības un apņēmības vadīta, Kanadas DV zemes valde arī griezusies pie latviešiem ar savu 14. jūnija aicinājumu un uzsākusi līdzekļu vākšanas akciju, kuŗa sekmēs mūsu nacionālo mērķu īstenošanu un Latvijas brīvības atgūšanas centienus.

Komūnisma jākrīt, lai Latvija celtos!

E. Norītis

LATVIJA

50. N-RS. SESTDIENA, 1969. GADA 28. JŪNIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vimčels, 508 Palmerston Blvd. Toronto 174, Ont.; tālr. 531-4533.

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 25 Grandville Ave., Toronto 334, Ont.; tālr. 769-0802.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadē) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — parmēnesi $2.00, 3 mēn. $5.50, 6 mēn. $10.00, 1 gadu $18.00.

Atsevišķa numura cena 25 centi.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $2.20, bet tekstā $4.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Ziemeļlatvijas brīvības cīņas pirms 50 gadiem

Kaut daudzi Latvijas tapšanas notikumi saistīti ar Ziemeļlatviju — Cēsīm, Valmieru, Valku un pat igauņu Tērbatu, Ziemeļlatvijā brīvības cīņas sākās nedaudz vēlāk nekā dienvidos, tās kaŗaspēks formējās un cīņas notika īpatos apstākļos. Pašas pirmās vienības, kuŗas sāka veidoties Cēsīs, galvenokārt virsnieki un instruktori, aizplūda uz Rīgu, nepaguvuši pretoties jau pēc nepilna mēneša Krievijas atbalstā izsludinātajai padomju Latvijai (P. Stučkas valdībai), kuŗas sarkanarmija jau janvāŗa pirmajās dienās ieņēma Rīgu.

Ziemeļlatvijas brigādes komandieris plkv. Jorģis Zemitāns.

Tērbatā bija daudz latviešu, kuŗi tur bija nokļuvuši savās bēgļu gaitās pēc Vācijas kaŗaspēka ienākšanas Kurzemē. No Tērbatas tad arī sākās Ziemeļlatvijas armijas izveidošana.

Latvijas pagaidu valdība, kuŗa pēc Rīgas atstāšanas bija pārcēlusies uz Liepāju, jau janvārī uzdeva kapt. Jorģim Zemitānam doties uz Igauniju un mēģināt tur vervēt latviešus mūsu nacionālajiem bruņotajiem spēkiem varbūtējai jaunās Latvijas valsts atbrīvošanai no ziemeļiem. Jau februāŗa sākumā priekšdarbi bija tiktāl paveikti, ka varēja parakstīt līgumu ar Igauniju par latviešu kaŗaspēka vienību formēšanu un to iekļaušanu Igaunijas armijas virspavēlniecībā. 3. februārī Latvijas apsardzības [illegible]rs Zālītis paaugstināja Ze[illegible]u par pulkvedi un iecēla par visu, sākumā Igaunijā, vēlāk Ziemeļlatvijā formē- un operējošo latviešu bruspēku komandieri, kas opejā ziņā bija pakļauts Igauarmijas virspavēlniecībai. [illegible]uāŗa pirmajās dienās [illegible]ijas kaŗaspēks atbrīvoja [illegible]u un dažus apkārtējos pa-

nībās bija saformēti izteikti nacionāli noskaņoti cīnītāji, naidīgi komūnistiski internacionālajām un citām svešām idejām, lai no kurienes tās būtu nākušas — no austrumiem, rietumiem vai dienvidiem. Daudzi vienībās iestājās brīvprātīgi. Gados vecākais brīvprātīgais bija pāri 65 gadiem, jaunākie nāca no Valmieras un Cēsu vidusskolām. Viņi izveidoja Cēsu pulka Skolnieku rotu, kuŗas zēni ar savu varonību pārsteidza pat kaujās rūdītus kaŗavīrus un bija ievērojams atbalsts kritiskos brīžos.

Savas kauju gaitas ziemeļnieki uzsāka marta beigās, kad Valmieras pulks, kuŗu tobrīd komandēja pltn. J. Jansons, saņēma pavēli ieņemt Alūksni un no savām sākotnējām pozicijām Melnupes rajonā, kur šo upi šķērso Valkas - Gulbenes dzelzceļš, devās uzbrukumā Karvas un Rēzakas (abas vietas atrodas Valkas apriņķa Karvas pagastā) virzienā. Pirmās kaujas

(Nobeigums 5. lpp.)

Ziemeļlatvijas brigādes štāba priekšnieks plkv. (vēlāk ģenerālis) Eduards Kalniņš.

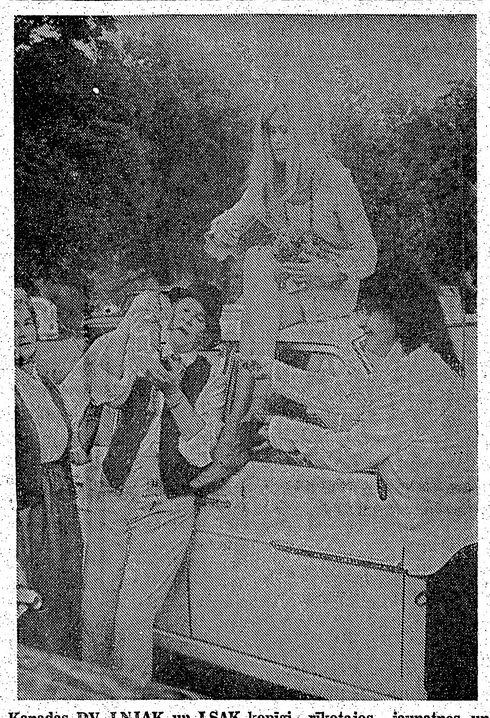

Kanadas DV, LNJAK un LSAK kopīgi rīkotajos jaunatnes un sporta svētkos Sidrabenē Sv. Katrīnu vanadzes ugunskura programmā komiskās izdarībās sniedza tautas dziesmas „Rozēm kaisu istabiņu" variācijas. Uzņēmumā tēlotājas „ģenerālmēģinājuma" laikā pie savas pārvietojamās „ģērbtuves": no kreisās — Emma Krūmiņa (māte), Irma Andersone (tēvs), Milija Zvejniece (meita) un Milda Vītola (mūsdienu tautu dēls).

Foto: J. Ligers

● Sīrija paziņojusi Austrumvācijas oficiālu diplomātisku atšanu, kļūstot par trešo arab valsti pēc Irakas un Sudānas kuŗa atzinusi Ulbrichta komūnistisko Vāciju.

SANDRA LAZDIŅA

Sirds jaunajās gaitās

STĀSTS

(12. turpinājums)

Līdzīgi gadījumi bija notikuši arī citās siržu pārstādīšanas slimnīcās. Daudzi līdzšinējie siržu atdevēji plosījās sašutumā, ka viņu tuviniekiem izņemtas sirdis, vēl dzīviem esot. Pierādīt neviens to nespēja, bet nu varēja gadīties, ka sirdis vairs nebūs iegūstamas.

Grūtas pārdomas Šēneru gandrīz vairs nekad neatstāja. Šais pārdomās ievērojamu vietu ieņēma arī viņa tēvs. Kā gan tēvs bija spējīgs dažādās nebūšanas sirds jaunajos ceļos paredzēt? Viņš toreiz sacīja: „Nav šobrīd iedomājami, nedz uzminami mentālie sarežģījumi, kas varētu šai sakarībā izraisīties."

Viņš pats, Heincs, taču arī nebija vairs zaļš zēns, bet nobriedis vīrs, izglītots un gudrs. Tomēr viņš tēvu toreiz nesaprata, nevarēja ne uzminēt, par kādām mentālām komplikācijām tēvs runāja. Un te nu viņš tās sastop — vienu pēc otras, citu pēc citas! Vai tiešām cilvēkam jānostaigā viss savas dzīves ceļš turpat līdz galam, sasniedzot lielu vecumu, iekām cik necik pareizāk saprot dzīvi un cilvēkus, saredz skaidrāk darbiem, parādībām un problēmām visas iespējamās sekas?

Šad un tad dakteŗa Heinca Šēnera prātā jau iedzirkstījās doma izbeigt noņemšanos ar siržu pārcilāšanu no viena ķermeņa otrā. Bet — pārsteigties viņš gan arī nevēlējās. Milzu soļiem progresēja jauni mēģinājumi un atklājumi ar dzīvnieku sirdīm, iedēstot tās cilvēkos. Nupat jau perfekti bija izdevusies operācija, slimus sirds vārstuļus aizvietojot ar cūkas sirds vārstuļiem. Arī citi mēģinājumi ar citiem dzīvniekiem un to veselām sirdīm jau bija devuši cerīgus panākumus. Varbūt paies vēl tikai daži mēneši, un pārdēstīšanai vairs nevajadzēs ņemt ārā sirdis no mirušiem cilvēkiem. Tad arī izbeigsies problēmas un nejaukie sarežģījumi.

Medicīnas pasaule pati audzēs vajadzīgos lopus un nogalinās tos vajadzīgos daudzumos siržu iegūšanai. Lopu miesu cilvēki apēdīs kā gaļu, bet viņu sirdis nēsās savās krūtīs, un — nebūs vairs nekādu nepatikšanu. Tādas sagādā tikai cilvēki. Ar lopiem var darīt ko grib. Par tiem cilvēkam ir neaprobežota vara.

Tādēļ Šēners nolēma vēl paciesties.

***

Pēc dažiem mēnešiem patiesi iestājās atkal jauna ēra dzīvē virs zemes: zinātne bija atradusi neķībīgus veidus, kā izmantot lopu sirdis par svētību cilvēkiem. Cilvēkam slima sirds? Nevar vairs dzīvot? Nekāda problēma — nieka lieta! Nokauj lopu, un cilvēks-radības kronis smaidīdams skraida atkal pa pasauli!

Ārsti un chirurgi berzēja rokas dziļā apmierinājumā: taču nu būs beigas visiem saržģījumiem ar cilvēku iedomām un sentimentiem, beigas draudiem par sūdzēšanu un atriebību, beigas slepkavībām siržu dēļ. Nebūs vairs pēc sirdīm jāubago kā pēc žēlastības dāvanām, nebūs vajadzīga nekāda pārliecināšana, nekādi paraksti, nevienam nebūs jāmirst siržu trūkuma dēļ. Piezvanīs tikai pa tālruni uz lopkautuvi, lai atsūta sirdi! Brīnišķīgi!

Ārstiem un chirurgiem novēlās no pleciem milzīgi smaga nasta.

***

Pēc drīza
kopēja izstūm
atspirgušus o
īpašnieki bija
nām, varbūt
Šai jauka
pojams, dārzā
savos krēslos
kuŗa nu atkal
kārt skaudri,
Ak Dievs, cik
izjūt un zina t
sievas" žņaugie

Dzīvei atd
dus vecs vīriet
— sešdesmit g
slimīga paskata
te. Varbūt viņ
du dzīvi, varbū
svaiga un mazliga āda, kuŗa nemaz vēl nekrunkojās ap lielajām pelēkajām acīm. Viņai bija vēl jaunavīgs kakls, rūpīgi koptas rokas slaidiem pirkstiem un skaisti mati platīna krāsā. Varbūt viņa nebija ne četrdesmit gadu nodzīvojusi. Kas lai uzmin sievietes vecumu? Katrā ziņā atrastos cilvēki, kas viņu dēvētu par skaistuli pat tagad, pēc pārciestas sirds operācijas, un gandrīz neiespējami būtu ikvienam ticēt, ka viņa vēl pirms īsa laika bija jau nāvei apzīmogota.

Šie pacienti pirmo reizi pēc operācijas nokļuva ārā, svaigā gaisā un pirmo reizi satikās cits ar citu.

Sievietes seja priekā mirdzēja kā ziedoša roze, līdzīga rozēm dārza dobēs. Viņas krūtis augstu cilājās, tīksmīgi ieelpojot dzidro un rožu smaržas piesātināto agrīnā pavasaŗa gaisu.

„Dievs, cik pasaule gan ir burvīga!" viņa, gluži aizkustināta, jūsmoja. „Vēl tikai pirms divi nedēļām es no tās atvadījos pārliecībā, ka nekad vairs neredzēšu ne debesis, ne sauli, ne rozes. Jā, neizdibināmi ir Dieva ceļi."

„Hm! Diez vai tie būs Dieva ceļi?" vājais vecītis skeptiski atteica un skumji pasmaidīja.

„Kā jūs to domājat?" ieinteresēta vaicāja sieviete.

tādā jaukā pavasaŗa dienā slimo
imnīcas balkona trīs itin krietni
sirds slimniekus. Jaunu siržu
kpat kā veseli un pēc dažām die-
, tiks atlaisti mājās.
nā gaiss plūda sauss un viegli el-
ija un smaržoja rozes, un slimie,
sēdēdami, kārīgi baudīja pasauli,
erēja viņiem. Viņi baudīja to divikko bija izkāpuši no nāves ēnas.
labi bija dzīvot! To visā pilnībā
tie, kas izcīnījušies no „kaulainās

e bija: kāds četrdesmit sešus gakas izskatījās tomēr jaunāks; otrs
lu vecs, vājš vecītis, noguruša un
trešā — nenoteicama vecuma sievievarēja atskatīties uz piecdesmit gatikai četrdesmit. Pabālo seju klāja

„Jūs neticat, ka bez Viņa ziņas ne mats nenokrīt no cilvēka galvas? Neticat, ka Viņš ir tas, kas liek mums dzīvot vai mirt?"

Jaunākais vīrietis bija spuldzīgām acīm žigli visu apkārtni pārlūkojis, pāris reižu, baudā nostenēdamies, dziļi ievilcis nāsīs rožu smaržu, tad lielā tiksmē izstaipījis rokas, krūtis un kaklu, un nu vīpsnādams sekoja savu balkona biedru sarunai.

„Jā," viņš pievienojās sievietes jautājumam, „vai jūs nedomājat, ka ar mums ir notikuši tīrie Dieva brīnumi?"

Vecīgais pacients atkal skumji pasmaidīja:

„Nu, jā, brīnumi varbūt tie ir, bet es tos nedēvēju par Dieva brīnumiem. Ja nekā nedomā par šīm lietām un, sekojot pieņemtam mūža vecajam paradumam, visus brīnumainos notikumus un cilvēku izdarības uzvel uz Dieva pleciem, tad jau, varbūt, var tā vienkārši to pateikt, un cauri tā lieta. Bet ja vairāk domā par visu to, kas notiek pasaulē, ko cilvēki visu dara, diez' vai ar veselu prātu tad var ticēt par tiem matiem un to nenokrišanu bez Dieva ziņas. Grūti iedomāties, ka Dievs varētu gribēt visas ļaunās un šausmīgās lietas, ko cilvēki pastrādā. Nē, nē... tam es neticu. Es par Dievu esmu citādās, labākās domās. Nu, tagad pat ar tām sirds būšanām... Jā, kāda sirds jums ir, kungs?"

„Ha, hā !"jaunākais jautri iesmējās. „Man ir kazas sirds. Es nu prātoju uzaudzināt ķiļbārdiņu un tad savu atlikušo dzīves laiku lēkāt, priecīgi blēdams: mhē, mhē!" Un pacients no sirds izsmējās.

Vecais ar ziņkāri raudzījās uz jautro kazas sirds īpašnieku. Atkal viņa lūpu kaktiņi skumji savilkās, kad viņš sacīja:

„Labi! Labi gan jums pašam, ja varat tik vienkārši un ar humoru pieņemt to kazas sirdi. Manī ielika aitas sirdi. Nākotnē jau, protams, būs vairāk cilvēku ar kazas sirdīm. Aitas ir derīgāki lopiņi citām vajadzībām: tās dod vilnu. Kaza šai vajadzībai nav noderīga, tādēļ izdevīgāk būs nogalināt kazas. Bet tās jāaudzē, pagaidām to nav tik daudz, tādēļ kādu laiku vēl staigās apkārt cilvēki ar aitu sirdīm. Un jums, kundze, kāda jums ir?"

(Turpinājums sekos)

Raiņa „Pūt, vējiņi" izrādē Kalamazū aiz aizvilkta aizkara pirms 4. cēliena: Dekorātors A. Sildegs vēro, kā režisore un Barbas lomas tēlotāja Helena Sildega (vidū) dod pēdējos norādījumus Rotai Mazkristai (Anda), Liesmai Krautmanei (Zane) un Anetei Znatnajai (Ciepa).

Populāri Raiņa tēli Kalamazū

„Pūt, vējiņi" ir Raiņa populārākā luga. Tā spēlēta gan Latvijā, gan ārpus Latvijas robežām, un joprojām nav zaudējusi pievilcību. Varbūt tas tādēļ, ka tā ir sadzīves luga: „Pūt, vējiņi" ir Blaumaņa purva bridēja motīva rainiskais variants. Līdzīgi Blaumanim, Rainis rāda divus mīlētājus, kuŗi rakstura kontrasta un apkārtnes ļaužu mēlnesības, tenku, nenovīdības, mantrausības, naida un greizsirdības dēļ nonāk dramatiskā konfliktā. Raiņa milētāji neliecas, bet lūst. Tādēļ Barba, pretēji Kristīnei Blaumaņa „Ugunī" nespēj uzņemties krustu, kuŗš viņai ar Uldi būtu jānes. Tomēr kardinālā starpība ir tā, ka Rainis nejauj „Pūt, vējiņi" tēliem darboties tagadnē, bet pārceļ tos citā laikmetā, kur „burvīga gaismā viss zaigo un laistās". Latvju dainu dziesmas par bāreņiem, kāzām un precībām, projicētas caur dzejnieka iztēles prizmu, veido „Pūt, vējiņi" fābulu un darbību. Tā izaug tautas dziesma 5 cēlienos.

31. maija vakarā Daltona teātrī lugu izrādīja Kalamazū dramatiskā kopa. Mākslinieks Arnolds Sildegs, reālistiskā skatuves gleznojumā un kostīmu metos rādīdams Raiņa senatnīgo pasauli, bija apzinīti izvairījies no pārliecīgas grezniebas. Šādā skatuvē risinājās Helenas Sildegas vadītā ansambļa raitā un klusinātā spēle.

Pirms pusotra gada režisore sāka meklēt teātŗa spēlētājus „Pūt, vējiņi" inscenējumam. Tēlotāji bija gan jauni, gan veci. Dažs piedzīvojis teātrinieks nekad vēl nebija runājis ritmā rakstītu tekstu. Gandrīz visiem jaunajiem bija grūtības ar latviešu

HAMILTONAS PAMATSKOLAS KURSA IZLAIDUMA AKTS

LNAK VALDES PRIEKSSĒDIS J. NIEDRA PASNIEDZA SKOLAS PĀRZINEI A. GULBEI PIEŠĶIRTO KR. BARONA PRĒMIJU

Hamiltonas latviešu skolas pamatskolas kursa 14. izlaiduma aktu 3. jūnijā pēc karoga ienešanas ar svētbridi ievadija māc. E. Pavasars, pateicoties vecākiem par uzticību skolai, bet bērniem par izturību, veikto darbu un mācībām ziedoto laiku. „Kādēļ jūs apmeklējāt skolu? Vai bija tikai vecāku griba, jeb vai jūsu pašu vēlēšanās?" mācītājs jautāja absolventiem un paskaidroja: „ Latvietības dzirksts, kas kvēlo jūsu sirdīs, ar katru skolas gadu kļuvusi gaišāka, mācoties par Latviju un tās tautu. Taču skola ir tikai pamats, savas nākotnes vareno celtni katram jāceļ pašam!"

Vecāku pārstāvis E. Bitmanis pateicās par ierašanos skolas izlaiduma aktā citu pilsētu viesiem un aicināja LNAK valdes pr-di J. Niedru teikt uzrunu. „Latviešu skola rūpējas, lai latvietība nezustu," uzsvēra J. Niedra un norādīja, ka latviešu skola Hamiltonā ir vecākā Kanadā un darbojas jau 21 gadu. Skolas absolventi tagad rosās latviešu sabiedrībā, un par to pateicība pienākas ne tikai vecākiem, bet jo lielā mērā arī skolai. Pašreiz lēnām un klusi sardze mainās, Latvijā uzaugušajai paaudzei pamazām noejot no sabiedriskās dzīves skatuves un tās vietā arvien vairāk stājoties svešumā dzimušajiem un augušajiem. Tādēļ latviešu skolai piekrīt tik ļoti svarīgais uzdevums audzināt jaunu paaudzi latvietībā un tēvzemes mīlestībā."

Pateicoties audzinātājiem par veikto darbu un skolai ziedoto laiku, kā arī vecākiem par latviskās izglītības sekmēšanu, J. Niedra suminā skolas pārzini Elzu Gulbi par viņas neaizstājamo darbu, kuru tā 21 gadu ieguldījusi skolā, un lielo pašaizliedzību, pasniedzot viņai Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda piešķirto Kr. Barona prēmiju par veikumiem paidagoģiskajā darbā. „Ar šīs prēmijas piešķiršanu visa latviešu sabiedrība atzinusi jūsu lielo darbu, dedzību un veikumus!" teica J. Niedra laureātei E. Gulbei, kura, pateicoties par atzinību, uzsvēra: „Uzskatu, ka atzinība ar šo man piešķirto prēmiju apliecināta visai skolai, nevis tikai man personīgi vien, jo bez pārējiem skolotājiem un darbiniekiem skolas darbs nebūtu paveicams."

Pārskatā par skolas darbību E. Gulbe informēja, ka aizvadītajā darba gadā 7 pamatskolas klasēs mācījušies 78 audzēkņi. Tā kā samērā lielam skolēnu skaitam ir pavājas latviešu valodas zināšanas, kas jūtami traucē skolas darbu un mācības, rudenī iecerēts iekārtot arī pirmskolas klasi. Vēršoties pie absolventiem, skolas pārzine uzsvēra, ka viņiem tagad beidzies tikai pirmais latviskās izglītības posms, bet turpinājums gūstams latviešu ģimnazijā. Nobeigumā arī E. Gulbe pateicās skolotājiem un vecāku padomei par darbu un sadarbību, bet latviešu organizācijām, draudzēm un atsevišķajiem labvēļiem par skolai sniegto atbalstu.

LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks uzrunā norādīja, ka mēs pašreiz dzīvojam izteiktā masu laikmetā, kas jaunatnē rada daudz konfliktu. Cenšoties iekļauties kanadiešu sabiedrībā un tās dzīvē, jaunieši bieži atsakās no latvietības. „Katram sevī jāatrod vērtības, kuŗas kopjamas un saglabājamas, un trimdas latviešiem jācenšas saglabāt sava latvietība, nevis saplūst ar masu. Tā katrs jaunietis būs nevis masas cilvēks, bet indivīds ar savu personību, paturot savas nacionālās īpašības." Pateicies visiem skolas darba veicējiem un atbalstītājiem, J. Mežaks norādīja: „Latvieši kā savas tautas daļa svešumā var pastāvēt tikai tad, ja jaunatne būs latviska un sekos senču pēdās. Tādēļ visiem skola jāatbalsta, jo tikai tad tā varēs pastāvēt un strādāt Latvijas un latviešu tautas labā!"

Pēc uzrunas J. Mežaks pasniedza absolventiem Andrim Bitem, Rutai Kalupniecei, Dainai Ķikaukai, Aivaram Uldim Lagzdiņam, Mirdzai Avenai, Jānim Rudzrogam un Paulim Zutim skolas beigšanas apliecības, bet skolas pārzine E. Gulbe grāmatas. Skolas karogu tālākai glabāšanai absolventi nodeva Kārlim Vālodzem, Rudītei Lozei un Vijai Bultei. Mācībās sekmīgākajai absolventei Mirdzai Avenai J. Mežaks pasniedza LNAK izglītības nozares balvu, kā arī rakstnieces B. Senkēvičas prēmiju par labām latviešu valodas zināšanām un latvisko stāju, nolasot dāvinātājas apsveikumu. Vietējās DV nodaļas pr-dis E. Pulciņš pasniedza grāmatu Jānim Rudzrogam, bet pārējiem absolventiem brošūru par Kanadas DV dzīvi un darbu. J. Martinovs nodeva Rutai Kalupniecei Hamiltonas latviešu biedrības balvu, bet no vietējās latviešu ev.-lut. Kristus draudzes visiem absolventiem grāmatas pasniedza E. Dābolinš.

Absolventu klases audzinātājs M. Zandbergs atvadvārdos norādīja, ka atzīmes liecībās parāda tikai to, cik lielas ir iegūtās zināšanas, nevis svarīgāko — cik labs latvietis katrs ir. Mācīties nepieciešams, jo bez zināšanām nevar iztikt, bet svarīgāka par zinību faktiem ir griba dzīvot līdz savas tautas priekiem un bēdām, arī nākotnē saglabāt latvietību. „Apliecība nav pudele," atzina M. Zandbergs, „kuŗu aizkorķē, lai ne piliens neizlītu un nezustu, bet tās saturs arvien jāpapildina." Noslēgumā klases audzinātājs uzsvēra, ka „cīnoties ar grūtībām, mēs esam auguši diži un stipri", pasniedzot katram absolventam Jāņa Jaunsudrabiņa kvēlo mudinājumu „Piemini Latviju!"

Andris Bite absolventu vārdā pateicās skolotājiem un vecākiem par viņu pūlēm audzināšanas darbā un zināšanu sniegšanā. Pateicības ziedus absolventi pasniedza skolas pārzinei E. Gulbei, klases audzinātājam M. Zandbergam, mācītājam E. Pavasaram un skolotājām Dz. Majoriņai, N. Pulciņai, M. Zemītei un A. Januškai.

Vecāku pārstāvis E. Ritmanis nolasīja saņemtos rakstveida apsveikumus no vietējās Kristus draudzes, Ventas (10.) gaidu vienības, Aiviekstes (39.) skautu vienības, DV Hamiltonas nodaļas, Hamiltonas latviešu mednieku un makšķernieku kluba, Kanadas latviešu gaidu jendas, Kanadas latviešu katoļu apvienības un bijušās audzinātājas L. Reimanes.

Izlaiduma akta nobeigumā, pirms skolas karoga iznešanas, Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas pārzine A. Martinsone novēlēja Hamiltonas skolai un absolventiem saulainu nākotni, sevišķi skolu beigušajiem piekodinot: „Neaizmirstiet, ka rudenī jūs gaida latviešu ģimnazija; nekad arī neaizmirstiet, ka esat latvieši!"

Priekšnesumu daļā pamatskolas 6. un 7. klases skolēni sniedza vārdos, skaņās un darbībā ģeografisko spēli „Vai pazīsti Latviju?", bet ģimnazijas kursa audzēkņi vēlreiz uzstājās ar uzvedumu no Raiņa „Uguns un nakts".

BSK

Hamiltonas latviešu pamatskolas absolventi (pa labi) Jānis Rudzroga, Ruta Kalupniece un Daina Ķikauka nodod skolas karogu nākošās absolventu klases pārstāvjiem (pa kreisi) Kārlim Vālodzem, Rudītei Lozei un Vijai Bultei.

Foto: J. Gailītis

Toronto latviešu kreditsabiedrība

Latvian (Toronto) Credit Union Limited

491 College St., Toronto 174, Ont.

Telef. 924-2775

maksā

5½% par noguldījumiem

Kreditsabiedrība izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz aizdevumus, izdara naudas pārvedumus un izsniedz ceļotāju čekus.

REIZĒ AR NAUDAS NOGULDĪŠANU VAI AIZDEVUMU IZSNIEGŠANU KREDITSABIEDRĪBA IZDARA DZĪVĪBAS APDROŠINĀŠANU LĪDZ $2000.00 vai $5000.00.

Birojs atvērts darbdienās no pl. 12 — 8 vakarā,

No 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts.

ANDREJSONS

APDROŠINA

463-7313

KANADAS ĢENERĀLGUBERNĀTORA . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

nas stadijā. Tā kā vasaras laikā tiešas LNAK valdes sēdes nav paredzētas, valde pilnvaroja pr-di J. Niedru kārtot steidzamākās lietas, sazinoties telefoniski ar sasniedzamajiem valdes locekļiem un darbiniekiem.

Sēdes nobeigumā bija ieradies Toronto dienas laikraksta „The Telegram" līdzstrādnieks Piters Vortingtons, kam J. Niedra Brīvās pasaules latviešu apvienības vārdā pasniedza Latvijas 50 gadu „Pro Merito" medaļu un goda diplomu. P. Vortingtons vairākus gadus kā sava laikraksta korespondents un vispār kā viens no nedaudzajiem Kanadas preses pārstāvjiem pavadījis vairākus gadus Maskavā, sniedzot objektīvus vērtējumus par turienes dzīvi un notikumiem. Maskavā pavadītie gadi viņam arī devuši iespēju labi iepazīties ar Pad. savienības režīmu, saskatīt komūnisma īsto seju un centienus, kā arī melu propagandu un imperiālistiskās tieksmes, kā viņš ar raksturīgiem piemēriem norādīja pateicības vārdos pēc medaļas saņemšanas. Uzrunājot LNAK sēdes dalībniekus, P. Vortingtons apliecinājā, ka ir viens no kanadiešu žurnālistiem, kas izprot ne tikai komūnisma būtību un tā draudus brīvajai pasaulei, bet arī baltiešu un citu apspiesto tautu stāvokli, tāpat kā pašreizējo brīvās pasaules politisko samulsumu, kas jo spilgti vērojams arī Kanadā. Pateicoties par piešķirto apbalvojumu, P. Vortingtons nobeigumā uzsvēra, ka īstenībā kanadiešu sabiedrībai būtu jāpateicas latviešiem un citu apspiesto tautu piederīgajiem, kas, cīnoties par savu zemju brīvību, palīdz to sargāt demokratiskajās valstīs, kāda ir arī Kanada. „Neuzdodiet savu cīņu, bet turpiniet tikpat apņēmīgi iesākto darbu!" vēlēja P. Vortingtons.

Tēlnieks Augusts Kopmanis savukārt saņēma Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda piešķirto goda balvu. Pateicības vārdos viņš norādīja, ka līdzīgu balvu pelnījuši arī vairāki citi Kanadas latviešu mākslinieki. Piezīmējams, ka Kultūras fonda goda balva piešķirta arī kompozitoram prof. Tālivaldim Ķeniņam, kas šai LNAK valdes sēdē nevarēja ierasties, tādēļ, kā paskaidroja J. Niedra, viņam balvas pasniegšanu izkārtos vēlāk. Arī Latvijas 50 gadu „Por Merito" medaļu ar goda diplomu Hamiltonas pilsētas galvam V. Kopam pasniegs rudenī Kanadas DV dienu laikā.

Pēc sēdes tiešā darba un svinīgās daļas visi dalībnieki, kopskaitā ap 25, bija Dr. E. Upenieka ģimenes viesi, pakavējoties dažas stundas ne tikai draudzīgās pārrunās, bet izbaudot arī mājasmātes Reginas Upenieces kulināro māku un sirsnīgo viesmīlību.

R. N.

Gaidas un skauti gaida ciemos

Kanadas latviešu skautiem un gaidām ir jauka tradicija — katru gadu pulcēties savā lielajā nometnē nedēļu pēc tam, kad izskanējušas skaistās līgo dziesmas un aizvadīti mūsu senču prieka un auglības svētki Jāņi. Šāgada nometne, pēc skaita jau 17., notiks E. Skujas lauku īpašumā pie Uksbridžas. To atklās 28. jūnijā plkst. 11 rītā un beigs 6. jūlijā plkst. 2 pēcpusdienā. Nometnes lielie ugunskuri, kuŗos skauti un gaidas gaidīs ciemiņus no visiem latviešu centriem, paredzēti 29. jūnijā un 5. jūlijā plkst. 9 vakarā. Abās šajās dienās nometne vienmēr apskatei būs atvērta no plkst. 1 dienā līdz 8 vakarā.

Pārējās dienās kā gaidu, tā skautu nometni varēs apmeklēt tikai ar attiecīgo komandantu atļauju, jo nometnotājiem izplānots noteikts laika sadalījums nodarbībām, kuras viesi traucētu, vēloties ilgāku vai īsāku laiku paciemoties pie saviem un savu paziņu bērniem. Tādēļ visi apmeklētāji lūgti pēc iespējas ievērot minētos ciemošanās laikus un nometnes kārtību.

Par nodarbību programmām nometnei gādās attiecīgo nozaru vadītāji. Protams, nometnotājiem būs arī brīvs laiks, kuru varēs pavadīt pēc pašu patikas, gan tā, lai netraucētu citus.

Latviešu gaidas un skauti vienmēr stāvējuši mūsu latviskās jaunatnes pirmajās rindās, tādēļ viņi pelnījuši, ka sabiedrība arī šogad viņiem sniedz iespējamo palīdzību nometnes sarīkošanā un to kuplā skaitā arī apmeklē. Tuvāku informāciju sniedz visi gaidu un skautu vadītāji.

E. O.

Jāņu vakars „Rīgā"

LATVIEŠU „OAZE" TORONTO STARPTAUTISKAJĀ „KARAVĀNĀ"

Kad latviešu draudžu, organizāciju un privātajos lauku īpašumos jau būs apdzisušas pēdējās jāņugunis, izskanējušas līgo dziesmas un iztukšoti miestiņa kausi, vēlreiz latviskās Jāņu svinībās būs iespējams piedalīties 27., 28 un 29. jūnijā, kad Latviešu nams Toronto trīs dienas lepni dēvēsies Latvijas galvaspilsētas Rīgas vārdā un kopā ar 28. citu tautu „galvaspilsētām" atradīsies Toronto un apkārtnes sabiedriskās dzīves dedzpunktā. Par to rūpējusies Toronto tautas mākslas padome L. Kosāra vadībā, gadskārtēji rīkotās „Canadian Week" vietā šogad organizējot plašu „Metro International Caravan 69", par ko mūsu laikrakstā jau vairākkārt ziņots.

Tāpat kā pārējās etniskās grupas, iekārtojot savas „oazes" un sagatavojot programmas „karavānas" dalībniekiem, arī latvieši šim plašajam koppasākumam gatavojušies ar lielu rūpību. LNAK noorganizētā rīcības komiteja, kuŗas priekšsēdis ir Toronto latviešu biedrības pr-ks Imants Alksnis, jau izplānojusi ne tikai latviešu centra „Rīga" vispārējo ietērpu — telpu dekorējumu, bet arī iespējamos veidus, kā citu tautu apmeklētājus iepazīstināt ar mūsu veikumiem mākslā un daiļamatniecībā, kā vislabāk parādīt mūsu etnogrāfiju, sniegt ieskatu mūsu vēsturē, nepiemirstot arī latviešu kulinārās

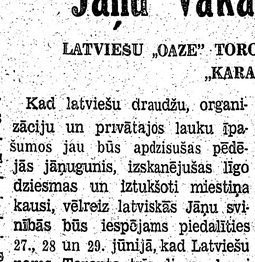

īpatības. Tā latviešu „oaze" karavānas ceļā rādīs ne tikai mūsu mīļās galvaspilsētas Rīgas seju, bet arī latviskos Jāņus ar tautas dejām, dziesmām un citiem priekšnesumiem.

Kā jau ziņots, internacionālās karavānas ceļojums ilgs no 26. — 30. jūnijam, ar kulmināciju un nobeigumu pie Toronto pilsētas valdes nama 1. jūlijā, bet latviešu centrs viesiem būs atvērts tikai trīs iepriekš minētajās dienās. Priekšnesumi „Rīgā" paredzēti no plkst. 6.30 — 10 vakarā. Pirmajā vakarā, 27. jūnijā, priekšnesumos piedalīsies TLB tautas deju kopa Diždancis Z. Miezīša vadībā. J. Baruša mūzikāli vokālais ansamblis, kokle-tāju ansamblis Auseklītis K. Staško vadībā un sopráns A. Sapale—Raikovska. Sestdienā uzstāsies Diždancis, mūzikāli vokālais ansamblis Ceļinieki V. Adlera vadībā un soliste A. Sapale—Raikovska, bet pēdējā vakarā, 29.jūn. Hamiltonas meiteņu kvintets Rota A. Skudras—Kārkliņas vadībā, Ceļinieki un Diždancis. Liekas, ka šī vispusīgā programma būs patīkama arī latviešu apmeklētājiem un iespaidīga Jāņu izskaņa, kā arī vispār sabiedriskās dzīves ziemas sezonas nobeigums Latviešu namā, tādēļ rīcības komiteja cer uz plašu atsaucību un atbalstu.

Lai atcerētos kādreiz strauji pulsējošo dzīvi Rīgā un tagad to parādītu citām tautām, arī mums pašiem jābūt aktīviem karavānas dalībniekiem un „Rīgas" apmeklētājiem, jo — kas gan būtu Latvijas galvaspilsēta bez latviešiem! Internacionālā karavāna dod mums teicamu iespēju ne vien iepazīstināt citus ar mūsu kultūru, laviešu tautas īpatībām un Latvijas galvaspilsētas skaistumu, bet arī pašiem iepazīties ar raksturīgo, kas ir citām tautām, apmeklējot to centrus. Lieki uzsvērt, ka šis ir pirmais šāda veida sarīkojums Toronto un tuvākajā apkārtnē.

R. N.

TORONTO ZIŅAS

● Toronto latviešu kreditsabiedrības jaunā darbības gada divi pirmie mēneši uzskatāmi par ļoti sekmīgiem, jo kopīgā peļņa sasniedz jau 4077,40 dol. Tai pašā laikā iepriekšējā gadā peļņa gan bija 6147,23 dol., bet jāievēro, ka šogad sakarā ar paaugstinātajām noguldījumu procentu likmēm noguldītājiem izmaksāti 13.500 dol., bet 11.000 dol. iepriekšējā gadā. Kreditsabiedrības bilance sasniedz 2.200.505,16 dol. pret 2.108.089,89 dol. gadu iepriekš. Pakāpeniski pieaug atkal biedru skaits, kas pašreiz ir 2295. Kā liecina maija pārskats, kreditsabiedrības birojā kā noguldījumu, tā arī aizdevumu un citu bankas darījumu skaits ir ļoti stabils, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem. Maijā kreditsabiedrība ieņēmusi 12.876,01 dol., bet izdevusi 12.479,52 dol., ieskaitot 6500 dol. izmaksu noguldījumu procentos, dodot 396,49 dol. peļņu.

● Kanadas DV, LNJAK un LSAK kopīgi rīkotajos jaunatnes un sporta svētkos Sidrabenē piedalījās arī viešņas no Austrālijas — Aina Lachovica ar meitu Laumu Verdiņu kuŗas dzīvo Adelaidē, bet pašreiz viesojas Kanadā, kur uzturēsies līdz 22. augustam. Svētku dalībnieki tālās viešņas sumināja ugunskura priekšnesumu laikā. Abas „austrālietes", kuŗas paredzējušas piedalīties arī jaunatnes un draudzības dienās Niagarā, uzturas latviešu sporta apvienības Kanadā pr-ža V. Sališa ģimenē: A. Lachovica ir viņa dzīvesbiedres māsa.

● Ap 60 Jāņabērnu 21. jūnija vakarā pulcējās Tālavā uz kopīgu ugunskuru baudīt Jāņatēva (H. Jeckalējs) miestiņu un Jāņamātes (O. Jeckalējas) Jāņu sieru un līgodziesmās pavadīja dažus jaukus mirkļus. Topošie koklētāji (Visvaldis un Atis Freimaņi un Roberts Memenis) sapulcējušos iepriecināja, atskaņojot 3 tautas dziesmas. Dārzas muca un lielais ugunskurs aukstā laika dēļ nespēja Jāņabērnus pietiekami sasildīt, un tie drīz pulcējās draudzes mājā pie kopīga azaida un dejās kavējās līdz agrai rīta stundai. A. Bencones dāvāto tautisko cimdu pāri uz ieejas kartes 20. numura laimēja Zablocka.

● Jaunās paaudzes dzejniece un dziedātāja Ausma Jaunzeme no ASV rietumkrasta 6. jūlijā viesosies Toronto, pl 4 pēcpusdienā Latviešu namā lasot savus jaunākos dzejoļu. Programmas otrā daļā A. Jaunzeme autentiski un etnogrāfiski pareizi interpretēs senas latviešu tautas dziesmas par karavīriem, bāra bērniem un gadalaikiem. Kokļu pavadījumus vadīs Ilze Šmite.

VANKUVERA

● Vankuveras un apkārtnes tautieši 10. maijā pulcējās vietējās latviešu ev.-lut. draudzes un DV Britu Kolumbijas nodaļas kopīgi rikotajā karavīriem un Mātes dienai veltītā sarīkojumā Dievkalpojumu vadīja māc. A. Kiršfelds, un to kuplināja Vankuveras latviešu dubultkvartets J. Ozola vadībā. Sarīkojuma laicīgajā daļā uzrunu teica draudzes pr-ks prof. Dr. E. Leimanis un DV nodaļas pr-dis K. Kinstlers, bet T. Zaņina nolasīja bērnības atmiņu tēlojumu. Ar vairākām dziesmām iepriecināja arī dubultkvartets, bet latviešu skolas audzēkņi skolotājas Leimanes vadībā sniedza labi sagatavotas dziesmas un deklamācijas. Rēna Upīte uz klavierēm atskaņoja Lista „Rapsodiju". A. Z.

HAMILTONA

● Hamiltonas latviešu biedrības grāmatnīcas vadību atkal pārņēmis tās dibinātājs un ilggadējais vadītājs Vilis Rudzītis. Grāmatnīca tagad atvērta katru dienu, arī svētdienās, no plkst. 10 rītā līdz 9 vakarā (tālr. 529-7939). Pie grāmatnīcas darbojas arī LNAK mācību līdzekļu apgāds skolām un Kanadas DV valdes kultūras nozares skaņu plašu ekspedīcija. Grāmatnīcā pieņem arī latviešu laikrakstu abonementu maksājumus. Piezīmējams, ka HLB grāmatnīca uzsākta 1957. gadā, darbojusies nepārtraukti un izveidojusies par vienu no lielākajām Kanadā.

MONTREALA

● Dzejnieces un dziedātājas Ausmas Jaunzemes, kuŗa dzīvo ASV rietumkrastā, priekšnesumu vakars notiks 4. jūlijā plkst. 8.30 vakarā Makgilla universitātes telpās (Redpath Hall) Montrealas latviešu biedrības sarīkojumā. Tuvāku informāciju sniedz G. Sukse (tālr. 453-2164).

Līgosvētki draudzības gaisotnē

Līgosvētki Saulainē 21. jūnijā sākās ar diriģenta J. Baruša vadītās dziedātāju grupas gājienu gar upmalu. Līgodami gājiena dalībnieki vedināja līdz katru ceļā pagadījušos Jāņa bērnu. Nonākuši lielajā ugunskura laukumā, kuŗā bērnu svētkos nometņotāji demonstrē vingrojumus, koristi dziedāja, kamēr no kalna lejup tuvojās otrs līgotāju gājiens. Lai cieminiem un koristiem nepietrūktu spēka un siltuma, stāvot pavēsajā gaisā, dāmu komiteja aicināja ikvienu atnākušo pie bagātīgi klātā galda, kur varēja izvēlēties garšīgu Jāņu sieru, dažādas maizītes un, protams, arī miestiņu. Tikai dažas apmeklētājas nebija pārliecināmas, ka ēst un dzert var bez maksas... Jā, kādreiz neticība ir zaudējums.

Saulaines pārvaldes pr-ks A. Lucs aicināja Sv. Jāņa draudzes ganu archibīskapu A. Lūsi atklāt līgo vakaru, ko viņš darīja ar nedaudziem un sirsnīgiem apsveikuma vārdiem.

Rīkotāji bija paredzējuši tagad tik parasto līgošanas nelaimi: kad atmiņā aizkērušies nedaudzie pantiņi nodziedāti, līgošana apklust. Tādēļ visiem klāt esošajiem izdalīja lapiņas ar dziesmu tekstiem. Jānim Barušam pie mikrofona vadot kopdziedāšanu, dziesmas tad arī uzlīgoja tālu un augstu. Patikams bija arī retums, ka šoreiz mikrofons teicami „sadarbojās" ar liela dziedātāju pulku.

Ugunskura uzveduma „Līgosim kā pagātnē, tagadnē un nākotnē!" tekstu bija sarakstījis rakstnieks Ilmars Batraks, bet īsā sagatavošanas laika dēļ uzveduma vadītāji G. Siliņš un E. Ābele to nebija paguvuši iemācīties — vajadzēja lasīt, kas gan nevienam omu nesabojāja. Uzvedums bija tāds kā pārskats par trimdas latviešu mentālo un materiālo attīstību resp. augšup vai lejupeju. Katras trimdas zemes latviešus „pārstārvēja" kāds no līgotāju pulka iznācis tautietis un uzveduma vadītāju intervijā „atklāja sevi" klausītāju spriedumam kas izskanēja smiekļos un aplausos.. Uzvedums savukārt bija piebārstīts daudzām līgo dziesmām, un, reiz iesākuši līgot, patelcīgie klausītāji nepiegura palīdzēt. Beigās vēl izlozēja divas dāmu komitejas sagatavotas maltītes ar virtuves mākas gardumiem

Tumsai uznākot, iedegās ugunskuri gar visu upmalu. Sākās līgošana draugu barā, kuŗa tomēr drīz pārskaņojās uz tautas dziesmu dziedāšanu. Smaržoja ceptas desiņas, mirgoja zvaigznes debess tālumos. Vasara, ilgi gaidīta, bija ieradusies veselības,jaunu spēku un atmiņu uzkrāšanai garajiem mēnešiem, kad atkal būs jādzīvo dūmos, troksnī un steigā.

Jauniešu orķestris bērnu mājā rūpējās par deju mūziku, gan elektroniski melodisku, taču tik skaļu, ka sarunāties pat ar kliegšanu bija neiespējami. Pārējiem dejotājiem skaņu plašu mūziku atskaņoja Saulaines deju laukumā līdz pat rīta stundai.

Rīkotāju aplēstais apmeklētāju skaits sniedzās tuvu 500. Protams, tas bija nesalīdzināmi mazāk nekā Sidrabenē, bet — lai vērtējumu izsaka kāds šelburnas lauksaimnieka dēls: „Man patika draudzīgā un sirsnīgā tuvība sajūta, kuŗu šai vakarā radzēju un pārdzīvoju." Kādas Saulaines apmeklētājiem labi pazīstamas meitenes tēvs arī izteica apmierinājumu un prieku, ka meita apprecējusies ar holandieti — labu cilvēku. Šī „prieka vēsts" gan neradīja līdzpriekuparējos, jo visi šie „labie un labās" grauž un drupina mūsu mazās tautas dzīvo spēku laikā, kad tā izmisumā divās frontēs cīnās par savu brīvību un pastāvēšanu.

Šajā cīņā par latviešu tautas brīvību piedalās arī latviešu skolas ziemā un bērnu nometnes vasarā. Saulainē šogad veikti vairāki uzlabojumi nometņotājiem. Pagalmā jaunajām vingrināšanās ierīcēm, kuŗas mazie apmeklētāji priecīgi izmēģināja jau līgo vakarā, pievienos arī vēl trampolīnu. Bērnu mājas apakšstāvā iekārtota teicama ambulance.. Tāpat drīzumā paredzēts izbūvēt volejbola laukumu. Galvenajai saimiecības ēkai uzlikts jauns jumts, vēl pārkrāsos tās ārpusi un iekšieni, iekārtos dušas, piedomos dažādus sīkumus. Ziedojumos šīm vajadzībām ienākuši 680 dol., bet iztrūkstošo daļu segs no nometnes budžeta summām.

J. U.

BRĪVĀ

(Pārnesums no

Senkēviču un Cikaga
ses kopas pr-ku K.
sekretārēm A. Dzirka
Cīruli.

Apsveicot kongresa
un novēlot darba sek
nadas kopas vārdā,
uzsvēra, ka vārdu un
sla ir kā bāka, kuŗa
ras kalngalā un rāda
zienu. Preses rokās
ļi, un tā nedaudzi
nieki var paveikt uzd
nav pa spēkam citu t

V. Irbe paziņoja, ka
programmas jāsvītro
pārrunas par latviešu
organizācijām un pres
bijušas ļoti svētīgas,
piedalīties aizkavēti
lo organizāciju pārst
kas latviešu apvie
priekšsēdis prof. P.
principā piekrītis k
dalīties, bet bridinājis
var atrasties arī koma
ropā. Principā piedali
juši arī ACEN latviešu
vadītājs A. Bērziņš
nacionālās apvienības
des priekšsēdis J. Nie
tomēr izrādījās aizkav

Ziemeļlatv
brīvības c
pirms 50 ga

(Pārnesums no

nedeva uzvaru, bet
tomēr drīz vien gu
pār ienaidnieka pār
5. jūnijam jau bija
sa Vidzeme un sasn
les novada robeža, s
tā ap 2000 ienaidnie
un iegūstot daudz k
ālu, bet pašiem kau
76 kritušos. Attieksm
materiāliem piezīmēj
gūtos ieročus un mu
toja turpmākajās ka
Igaunijas armijai, ku
ja Ziemeļniekus, to tr

Kad Ziemeļnieki
jās uzsākt Latgales
un Cēsu pulks bija g
uz *Austrumu fronti*,
bruka no dienvidiem
un pret Latvijas pag
bu samusinātais Land
bija sakomplektēts r
muižnieciības pie
Landesvērs par Latv
tavs cīnīties tikai ar
mu, ka muižnieki pa
agrākās priekšrocība
gūs virskundzību pā
tautu. Jau aprīlī viņi
devies no Liepājas

Valmieras pulka kom
J. Jansons.

mīgo pagaidu valdīb
glābās Liepājas os
„Saratovs", un iece
savu, Tautas padom
rināto Andrieva-Nie
to valdību, kuŗa atr
vācu diktātā. Reizē
ra ienākšanu Rīgā,
22. maijā ieradās
valdība. Šis posms n
ja līdz vācu muižni
spēka sakāvei — R
tājiem bija viens
jiem, jo bez jebkāda
nas un tiesas lēmum
5000 latviešu civiliec
atbrīvotu vietu vāc
bai uzticamajiem v
iebraucējiem no V
virspavēlniecībai pa
ža brigāde, kas bija
kaujās pret sarkana
ienāca tikai 23. ma
spēja darīt civiliedz
stāvēšanai, jo, atraz
virspavēlniecībā, bija
ras valdībai padots
Vācieši brigādi arī s
nīja. Tā vienīgais, k
gāde varēja darīt, b
apliecinājuma nosūt
maņa vadītajai Latv
valdībai, kuŗas brīv
reiz bija vairs tik
brigāde Ziemeļlatvij

ZIŅAS

miestiņu un Jāņamātes lējas) Jāņu sieru un ligo- pavadīja dažus jaukus Topošie koklētāji (Visval- is Freimaņi un Roberts sapulcējušos iepriecinā- ojot 3 tautas dziesmas. uca un lielais ugunskurs ka dēļ nespēja Jāņabēr- kami sasildīt, un tie drīz raudzes mājā pie kopīga dejās kavējās līdz agrai tai. A. Bencones dāvāto imdu pāri uz ieejas kār- mura laimēja Zablocka. ās paaudzes dzejniece dātāja Ausma Jaun- no ASV rietumkrasta viesosies Toronto, pl sdienā Latviešu na- t savus jaunākos dze- ogrammas otrā daļā me autentiski un etno- areizi interpretēs senas autas dziesmas par ka- bāra bērniem un ga- . Kokļu pavadījumus Šmite.

VĀNKUVERA

kuveras un apkārtnes 0. maijā pulcējās vietē- šu ev.-lut. draudzes un Kolumbijas nodaļas kotajā karaviriem un enai veltītā sarīkojumā ojumu vadīja māc. A. un to kuplināja Van- latviešu dubultkvartets vadībā. Sarīkojuma lai- ļā uzrunu teica drau- s prof. Dr. E. Leimanis odaļas pr-dis K. Kinst- T. Zariņa nolasīja bēr- iņu tēlojumu. Ar vairā- esmām iepriecināja arī artets, bet latviešu sko- ēkņi skolotājas Leima- bā sniedza labi sagata- esmas un deklamācijas. ite uz klavierēm atska- a „Rapsodiju". A. Z.

HAMILTONA

iltonas latviešu biedrī- natnīcas vadību atkal tās dibinātājs un ilg- vadītājs Vilis Rudzītis. ca tagad atvērta katru svētdienās, no plkst. līdz 9 vakarā (tālr. Pie grāmatnīcas dar- LNAK mācību līdzek- s skolām un Kanadas s kultūras nozares ska- ekspedīcija. Grāmatnī- m arī latviešu laikrak- nementu maksājumus. ams, ka HLB grāmatnī- ta 1957. gadā, darboju- ārtraukti un izveidoju- vienu no lielākajām Ka-

MONTREAĻA

nieces un dziedātājas Jaunzemes, kura dzīvo tumkrastā, priekšnesu- rs notiks 4. jūlijā plkst. ārā Makgilla universitā- s (Redpath Hall) Mont- tviešu biedrības sarīko- Tuvāku informāciju . Sukse (tālr. 453-2164).

otnē

pat rīta stundai.
ju aplēstais apmeklētā- s sniedzās tuvu 500. Pro- s bija nesalīdzināmi ma- ā Sidrabenē, bet — lai u izsaka kāds šelbur- saimnieka dēls: „Man pa- udzīgā un sirsnīgā tuvī- īta, kuru šai vakarā re- un pārdzīvoju." Kādas s apmeklētājiem labi as meitenes tēvs arī iz- rnierinājumu un prieku, apprecējusies ar ho- — labu cilvēku. Šī „prie- " gan neradīja līdzprie- os, jo visi šie „labie un rauž un drupina mūsu autas dzīvo spēku laikā, zmisumā divās frontēs savu brīvību un pastā-

ņā par latviešu tautas iedalās arī latviešu sko- un bērnu nometnes va- lainē šogad veikti vai- bojumi nometņotājiem. aunajām vingrināšanās kuŗas mazie apmeklētā- i izmēģināja jau līgo ievienos arī vēl tram- ērnu mājas apakšstāvā teicama ambulance.. zumā paredzēts izbūvēt laukumu. Galvenajai as ēkai uzlikts jauns l pārkrāsos tās ārpusi ni, iekārtos dušas, pie- ādus sīkumus. Ziedoju- vajadzībām ienākuši pet iztrūkstošo daļu nometnes budžeta sum-

J. U.

BRĪVĀ DOMA NEPAZĪST...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Senkēviču un Čikagas-Milvoku preses kopas pr-ku K. Ķezberu, bet sekretārēm A. Dzirkali-Cenni un A. Cīruli.

Apsveicot kongresa dalībniekus un novēlot darba sekmes LPB Kanadas kopas vārdā, B. Senkēviča uzsvēra, ka vārdu un rakstu māksla ir kā bāka, kuŗa mirdz kultūras kalngalā un rāda pareizo virzienu. Preses rokās ir visi līdzekļi, un tā nedaudzi preses darbinieki var paveikt uzdevumus, kuŗi nav pa spēkam citu tūkstošiem.

V. Irbe paziņoja, ka, diemkēl, no programmas jāsvītro paredzētās pārruna par latviešu centrālajām organizācijām un presi, kuŗas būtu bijušas ļoti svētīgas, bet kongresā piedalīties aizkavēti lūgtie centrālo organizāciju pārstāvji. Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš bija principā piekritis kongresā piedalīties, bet brīdinājis, ka šai laikā var atrasties arī komandējumā Eiropā. Principā piedalīties bija solījuši arī ACEN latviešu delegācijas vadītājs A. Bērziņš un Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis J. Niedra. Arī viņi tomēr izrādījās aizkavēti. Visi trīs kongresam tomēr bija atsūtījuši laba vēlējumus.

Ar nožēlu kongresa dalībnieki arī uzņēma paziņojumu, ka valūtas ierobežojumu dēļ Anglijā, kā arī darba un ģimenes apstākļu dēļ ierasties aizkavēts arī LPB Anglijas kopas pr-ks P. Aigars, kas bija iecerējis trīs nedēļas viesoties Ziemeļamerikā un piedalīties arī žurnālistu un literātu kongresā. Izrādās, ka valūtas krizes dēļ Anglijā ārzemju ceļojumiem atļauts izlietot tikai 50 märc. gadā, un P. Aigars šo normu jau sasniedzis. Nožēlojot zaudēto iespēju būt kollēgu vidū pirmajā plašajā žurnālistu un literātu pulcēšanās reizē, P. Aigars paziņoja, ka kongresam sagatavoto referātu mazliet pārveidotā veidā nodos laikraksta „Latvija Amerikā" rīcībā.

Sveicot no LPB Anglijas kopas, Pēteris Aigars rakstīja: „Rakstniekam un avīžniekam arvien pastāvējušas divas grūti minamas mīklas: ko rakstīt un kā. 'Kā rakstīt' atkarīgs no talanta, no dzīves pieredzes, no laikmeta strāvojumiem citās tautās. 'Ko rakstīt' nosaka iekšējā un vides nepieciešamība. Kamēr mūsu preses labā daļa ir paturējusi stila ziņā agrāko līmeni, tikmēr tās saturs ir pēdējos gados manāmi sašaurinājies. Arvien vairāk trimdas organizācijas pūlas iejaukties redaktoru un avīžnieku darbā ar savām vadlīnijām. Bet — no kādām vadlīnijām savā laikā vadījās Pēterburgas Avīzes un Dienas Lapā? Tās abas atklāja latviešu sabiedrībai jaunus nacionālus un sociālus apvāršņus. Vai tāds pat uzdevums nepienākas trimdas laikrakstiem, ja gribam attaisnot savu eksistenci? Turklāt jāiegaumē, ka agri vai vēlu katru mūsu rakstu uzzina arī tautieši dzimtenē. Brīvā doma nepazīst valstu administrātīvās un muitas robežas. Bet tautieši dzimtenē negaida no mums spāņu svētku aprakstus vai galda runu atreferējumus. Viņi gaida no mums jaunus nacionālus impulsus, jaunus minējumus par Eiropas nākotni, jo Latvijas liktenis izšķirsies Eiropā. — Cildenu paraugu pagātnē ir gana, nākotnē jaunu pienākumu vēl vairāk. Neprasīsim padoma nevienam citam kā tikai sirdsapziņai un nacionālai pienākuma izjūtai. Būtu bēdīgi, ja trimdas prese pati ap sevi uzceltu cenzūras žogu, no kuŗa tā bēga. Tikai brīva, neatkarīga doma var arī citos izraisīt brīvības slāpes un mudināt šīs slāpes remdēt."

Vē.

Ziemeļlatvijas brīvības cīņas pirms 50 gadiem

(Pārnesums no 2. lpp.)

nedeva uzvaru, bet Ziemeļnieki tomēr drīz vien guva pārsvaru pār ienaidnieka pārspēku. Līdz 5. jūnijam jau bija atbrīvota visa Vidzeme un sasniegta Latgales novada robeža, saņemot gūstā ap 2000 ienaidnieka karavīru un iegūstot daudz kara materiālu, bet pašiem kaujā zaudējot 76 kritušos. Attieksmē uz kara materiāliem piezīmējams, ka iegūtos ieročus un municiju izlietoja turpmākajās kaujās, jo arī Igaunijas armijai, kuŗa apgādāja Ziemeļniekus, to trūka.

Kad Ziemeļnieki jau gatavojās uzsākt Latgales atbrīvošanu un Cēsu pulks bija gatavs doties uz Austrumu fronti, Cēsīm uzbrūka no dienvidiem nākošais un pret Latvijas pagaidu valdību samusinātais Landesvērs, kas bija sakomplektēts no baltvācu muižniecības piederīgajiem. Landesvērs par Latviju bija gatavs cīnīties tikai ar nosacījumu, ka muižnieki paturēs savas agrākās priekšrocības resp. atgūs virskundzību pār latviešu tautu. Jau aprīlī viņiem bija izdevies no Liepājas padzīt liku-

Valmieras pulka komandieris plkn. J. Jansons.

mīgo pagaidu valdību, kuŗa paglābās Liepājas ostā un kuģa „Sarātovs", un iecelt tās vietā savu, Tautas padomes neapstiprināto Andrieva Niedras sastādīto valdību, kuŗa atradās pilnīgā vācu diktātā. Reizē ar Landesvēra ienākšanu Rīgā, galvaspilsētā 22. maijā ieradās arī Niedras valdība. Šis posms no — 22. maija līdz vācu muižniecības karaspēka sakāvei — Rīgas iedzīvotājiem bija viens no baigākajiem, jo bez jebkādas izmeklēšanas un tiesas lēmuma nošāva ap 5000 latviešu civiliedzīvotāju, lai atbrīvotu vietu vācu muižniecībai uzticamajiem vācu tautības iebraucējiem no Vācijas. Vācu virspavēlniecībai pakļautā Balža brigāde, kas bija piedalījusies 7 jaunekļi. Taču dalībnieku kopskaits salīdzinājumā ar pagājušo gadu (17) jūtami pieaudzis.

Neapšaubāmi, šis ir pats nopietnākais pasākums visu pārē, jo jauniešu kursu un semināru vidū. Vispirms — mācību ilgums ir 6 nedēļas gandrīz diendienā, otrkārt — pat tā sauktais brīvais laiks plānveidīgi izmantots kursu turpinājumam dažādās vakariācijās. Tā sešas nedēļas kursantiem paiés gan mācībās, gan sarunās, vingrinoties latviešu valodā. Pagājušā gada kursanti liecināja, ka to darījuši ar prieku un pat sajūsmu.

Jāpieņem, ka kursantu skaits būtu divreiz lielāks, ja nebūtu dažu nopietnu kavēkļu. Pirmkārt, vasarās daudziem jāpelna nauda ziemas studijām. Otrkārt, vismaz daļēji šie kursi sakrīt ar citiem jauniešu sarīkojumiem, piemēram, ar kristīgo jauniešu kursiem Gaŗezerā. Līdz pat jūnija sākumam daži vēl šaubījās, vai šie kursi vispār notiks, jo nebūšot dalībnieku. Kursu administrātors Dr. Valdis Muižnieks gan bija optimistiski noskaņots. Kad līdz 1. maijam nebija pieteicies universitātes noteiktais minimālais dalībnieku skaits (28), viņš panāca dažus administrātīvus pārkārtojumus, piemēram, ar prof. J. Leja piekrišanu samazinot mācības spēka algu, un universitātes valodu departaments pieļāva kursantu minimam noslīdēt uz 23, pagarinot pieteikšanos līdz 6. jūnijam. Noteiktajā dienā vajadzīgais dalībnieku skaits tad arī bija pārsniegts.

Taču Dr. V. Muižnieka plāni sniedzas vēl tālāk. Ar universitātes vadību panākta vienošanās, ka, sākot ar 1969./70. mācību gadu, latviešu valodas kursiem piešķirs ieskaiti (Credit Cource), ja kāda bezpeļņas organizācija vai privātpersona varētu nodot universitātei 3000 dol., kāda summa budžetā nepieciešama profesora algai. Latviešu organizācijas savās gada sapulcēs šopavasar pārrunājušas šo latviešu valodas kursu jautājumu un ar izpratnīgu entuziasmu izšķirušās par pozitīvu rīcību.

Aprīļa vidū Kalamazū notika ASV DV apvienību 19. delegātu sapulce, kuŗa šo kursu jautājumā pieņēma īpašu rezolūciju, aicinot visas DV apvienības mudināt jauniešus apmeklēt latviešu valodas un literatūras kursus šāgada vasarā Rietummičigenas universitātē, aicinot visas DV apvienības un citas latviešu organizācijas segt daļēji vai pilnīgi jauniešu dalības maksu šāgada kursos, piešķirot 1000 dol. no organizācijas līdzekļiem, lai izveidotu un akreditētu latviešu valodas un literatūras programmu Rietummičigenas universitātē, sākot ar nākošo mācību gadu, kā arī aicinot visas latviešu laicīgās un garīgās organizācijas ASV sekot DV piemēram un materiāli atbalstīt minētās programmas izveidošanu.

Aprīļa beigās Amerikas latviešu palīdzības fonda pilnvarnieku sapulces dalībnieki kursu akreditēšanas vajadzībām piešķīra 500 dol. Maija vidū nopietnas pārrunas kursu lietā notika ALAs kongresā Filadelfijā, jautājuma nokārtošanu uzdodot jaunajai valdei. Pēc kongresa latviešu organizāciju vadītāji saņēma ALAs apkārtrakstu, kuŗā cita vidū bija teikts: „Kongress, kuŗā bija klāt 109 latviešu organizāciju un draudžu delegāti, vienprātīgi nolēma, ka latviešu sabiedrībai ir jānāk talkā šī nozīmīgā pasākuma reālizēšanā, aicinot visas latviešu organizācijas un draudzes rūpēties un darīt visu iespējamo, lai šiem nozīmīgajiem kursiem ienāktu vajadzīgie līdzekļi un būtu pieejamas arī kursantu stipendijas. It sevišķi kongresa delegātiem, kas tik dedzīgi iestājās par šo kursu atbalstīšanu, būtu savās organizācijās jāpanāk steidzams materiāls atbalsts pēc attiecīgās draudzes vai organizācijas iespējām."

„Var sacīt, ka latviešu valodas kursi pie Rietummičigenas universitātes ieguvuši visas latviešu sabiedrības labvēlību un atbalstu," atzina šo kursu iniciātors Dr. V. Muižnieks. „Tādēļ gribētos atskatīties uz pašu sākumu, kad pirms 3 gadiem reizi mēnesī universitātē sāka pulcēties latviešu valodas kursanti. Tā bija 50 jauniešu liela grupa. Lai pateicība pirmā posma galvenajam veidotājas Dr. J. Zaubem, filoloģei I. Cēberei un rakstniekiem Ernestam Aistaram un Arturam Kaugaram!"

A. Zaļinskis

Šāgada Divreizdivi nometnes vadītājs Dr. Ģirts Kaugars (vidū) kartē rāda Portlandes atrašanās vietu un paskaidro Kalamazū jauniešiem, kuŗi pieteikušies braukšanai uz turieni, ka lielais attālums nedrīkst kļūt par šķērsli nokļūšanai nometnē. Ap viņu no kreisās: Zane Balka, Zīle Zuika, Mārīte Laurēna, Liene Kaugara, Māra Bašķere„ Mārtiņš Paudrups, Andris Vizulis un Sandra Miķelsone.

Foto: A. Rītums

Kā nokļūt Divreizdivi nometnē?

VAI KALAMAZŪ JAUNIEŠIEM AR GRIBU VIEN PIETIKS, JEB VAI VISU TOMĒR IZŠĶIRS NAUDA?

Kalamazū latviešu ev.-lut. draudzes namā, sekojot šāgada Divreizdivi nometnes galvenā vadītāja Dr. Ģ. Kaugara aicinājumam, [illegible] bija sapulcējušies [illegible] Kalamazū jaunieši, kuŗiem vēlēšanās nometnē piedalīties, lai pārrunātu jautājumus, kas saistīti ar nokļūšanu nometnes vietā Portlandē, Aregonā. Pēc sanāksmes beigām pacēlās vairs tikai viens jautājums: vai gribas spēks vien līdzēs, ja nebūs naudas nepieciešamo izdevumu segšanai?

„Jādara viss iespējamais, lai lielais attālums un vajadzīgā nauda neķļūtu par šķēršli nokļūšanai Divreizdivi nometnē Portlandē laikā no 17. — 29. augustam," sanāksmē uzsvēra G. Kaugars, iepazīstinot braukt gribētājus ar nokļūšanas iespējām un paredzētajiem izdevumiem. No Kalamazū Divreizdivi nometnei Portlandē bez tās vadītāja G. Kaugara un lektores L. Muižnieces jau pieteikušies jaunieši J. Grāmatiņš, R. Ziemelis, E. Kubuliņš, M. Paudrups, M. Bašķers, K. Driksna, A. Vizulis, Z. Zuika, Z. Balks, M. Laurēns un S. Miķelsons. (Jāpieņem, ka minēto vidū ir arī meitenes, bet to zina vienīgi raksta autors, jo, pēc uzvārdu rakstības spriežot, visi ir zēni! — Red.) Vēl nekad tik kupls Kalamazū jauniešu skaits nav piedalījies Divreizdivi nometnēs, kaut tās notikušas pašu pilsētas apkārtnē. Meklējot šim faktam izskaidrojumu, daži bija ieskatos, ka tas ir jauniešu pulciņa nopelns, citi domāja, ka tādēļ, ka še dzīvo Divreizdivi nometnes vadītājs Dr. Ģirts Kaugars, kuŗš, pats Kalamazū uzaudzis, ir tikpat kā saaudzis ar pašreizējiem jauniešiem. Patiesība, laikam, gan būs, apvienojot abus ieskatus un pievienojot pašu jauniešu latvisko garu.

Bija arī „domātāji", kuŗi uzskatīja par ūtopiju iespēju, ka 11 jauniešu no Kalamazū vien dosies uz tālo rietumu piekrasti „kaut kādas nometnes dēļ", katram izdodot ap 250 dol. (100 dol. dalības maksa un ap 150 dol. cela izdevumi). Šiem „domātājiem" kā diametrāli pārvilkta svītra ir paši jaunieši ar savu dzīves prieku un pievēršanos latviskajiem centieniem. Viņu degsme ir tik liela, ka nemaz nepielaiž citu iespēju, kā vienīgi — —jātiek uz Divreizdivi nometni, lai cik tā tālu! Kas ir viņu dzinulis? — Latviskais gars? Jaunības nemiers?

Daudzi no šiem Kalamazū jauniešiem, Divreizdivi nometnes kandidātiem, domā, ka laimēsies kaut daļu izdevumu pašiem nopelnīt. Uzkrātu līdzekļu šīm vajadzībām nav. Vietējās sabiedrības atbalsts sedz tikai nelielu izdevumu daļu. Līdz sanāksmes dienai lielāko atbalstu bija solījusi studentu korporācija Talavija, maksājot izdevumus savas saimes locekļiem A. Vizulim, J. Grāmatiņam un M. Paudrupam. 120 dol. Kalamazū latviešu draudzes dāmu komitejas atvēlējusi M. Laurēnai. Latviešu biedrība piešķīrusi 50 dol. jauniešu pulciņa vicepr-cei S. Miķelsonei, bet koris Dziesmu Vairogs pēc iepriekšējo gadu tradicijas atbalstīs savus koristus E. Kubuliņu un S. Miķelsoni katru ar 25 dol. Kalamazū organizāciju kopīgais atbalsts līdz šim sasniedzis 820 dol., bet vēl iztrūkumos 1930 dol. Ir tomēr cerība, ka arī citas vietējās organizācijas nāks talkā ar savu atbalstu.

Izņemot vienu, visi 11 jaunieši ir studenti, kuŗu vecāki nevar pilnībā atļauties pat skološanas izdevumus, tādēļ tiem vasaras brīvlaiks jāizmanto pelnīšanai. Tagad, kad viņi vēlas piedalīties latvisko zinību apgūšanā, tiem ne tikai jānopelna vajadzīgā nauda, bet jāpurē arī laiks, kuŗā varētu strādāt un pelnīt studijām. Vai no jauniešiem drīkstam to prasīt, ja vēlamies viņus iegūt latviešu sabiedriskajam darbam? Jeb vai piedalīšanās Divreiz divi nometnē patiešām ir tikai ūtopija?

„Atskatoties uz pavelkto Divreizdivi darbu, redzam tā augļus. Jaunie latvieši atgriezušies no nometnēm sajūsminā ti, aizraujot arī citus. Viņi atraduši vietu latviešu sabiedrībā un mūsu nacionālajā darbā. Latvisko zināšanu semināru pozitīvi novērtējušas kā mūsu garīgās, tā arī laicīgās organizācijas, tāpat latviešu sabiedrība visā Ziemeļamerikā, neliedzot savu atbalstu," atzinis šāgada Divreizdivi nometnes administrātors Dr. A. Ritmanis Portlandē. V. Bokis

Arī Rotā ievadīts karaviru gads

Sakarā ar Kurzemes cietokšņa atceri 30. maijā Latviešu kara invalidu apvienības ASV mītnē Rotā, Katskilu kalnos, bija ieradies prāvs pulks veterānu ar savu ģimeņu piederīgajiem, kur pēc rosīgas darba dienas Brāļu kapos un Rotā vakarā noklausījās māc. V. Rolles stāstījumu par aizkapa dzīvi un parapsiholoģiju no zinātniskā skatījuma, kā arī K. Raudives skaņu lentē uztvertās mirušo balsis vācu, zviedru, krievu un latviešu valodā, citu pazīstamu personību vidū arī pēdējā Latvijas valsts prezidenta K. Ulmaņa balsi... Referāta beigās V. Rolle atzina, ka parapsiholoģija kā zinātne ir vēl sākuma stadijā, bet sakarā ar tehnisko ierīču un vispār tehnikas straujo progresu jau tuvākajos gados var sagādāt daudz pārsteigumu, kā pašreiz notiek ar ceļojumiem uz mēnesi, kas vēl pirms pāris gadu desmitiem šķita neīstenojams sapnis. Piezīmējams, ka māc. V. Rolle ir arī ģeologs un fiziķis.

Otras dienas agrā pēcpusdienā pie ASV un Latvijas karoga Rotas kalnā savienības karogiem nostājās veterānu goda sardze un māc. V. Rolle ievadīja svētbrīdi ar karaviru jundas dziesmu „Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils", filozofisku domu pilnā svētrunā veltījot katram aizgājušam pieminas vārdus, kuŗu urnas šai brīdī guldāmas Brāļu kapos. Katra aizgājēja piederīgie no kopīgi uz altāra novietotajām urnām paņēma sava piederīgā pelnus un novietoja urnu glabātuvē. Šie Brāļu kapos guldāmie bija: sabiedriskais darbinieks Otto Krolls (miris šāgada 2. februārī Čikagā), kaprālis Kārlis Jendzis (miris šāgada 14. martā Ņujorkā) Jāzeps Konopov (miris 1967. gada 19 decembrī Pokipsijā), kalpakietis kapteinis Jēkabs Jumiķis (miris šāgada 23. aprīlī Bruklinā), Emma Jumiķe (mirusi 1965. gada 25. janvārī), Kārlis Ozoliņš (miris 1967. gada 15. decembrī Hantingtonā) un Marta Lutuma (mirusi 1958. gada 27. maijā Ņujorkā). Bez tam 4 aizgājējiem kapos piestiprināja pieminas plāksnes bez urnu novietošanas: kureliešu kapteinim Jūlijam Muceniekam, kuŗu vācieši nošāva 1944. gada 20. novembrī; kaprālim Voldemāram Maureram, kuŗš krita 1944. gada decembŗa sākumā pie Lestenes; virsleitnantam Edgaram Baumanim mirušam pag. gada 13. aprilī; Alfredam Kicam, apbedītam pag. gada 28. decembrī Ingolštates kapos Vācijā. Pēc māc. V. Rolles svētvārdiem, kuŗos noklausījās ap 150 svētbrīža dalībnieku, atvadvārdus Otto Krollam teica planiste Alise Dzirkale—Cenne, bet no Rīgas Nacionālās operas mākslinieku ziedus nolika baleta soliste Melānija Vence. O. Krolla piederīgie bija eradušies no Čikagas un citām vietām. No veterāniem atvadvārdus teica plkv. P. Līcis. Akta nobeigumā karogi nolecās atvadām no aizgājējiem, kuŗi dzīvojuši, strādājuši un cīnījušies Latvijas labā, bet tās brīvības atgūšanu vairs nepiedzīvoja.

Pēcpusdienā Rotas karogu laukumā, kur mastā plīvoja ASV un Latvijas nacionālās krāsas, veterāni un viesi pulcējās Kurzemes cietokšņa atceres aktā, pieminot arī Ziemeļnieku cīņas pirms 50 gadiem. Svinīgo aktu ar svētbrīdi ievadīja māc. V. Rolle, pakavējoties pie notikumiem pirms 24 gadiem, kad latviešu karaviri bija spiesti izbeigt cīņu par savas zemes brīvību kā Pomerānijā un citās vietās, meklējot glābiņu pie rietumvalstu kara uzvarētājiem, tā arī Zviedrijā un Dānijā, taču vistraģiskājais otra pasaules kara nobeigums izvērtās Kurzemes cietoksnī, kur ap 500 latviešu un ap 15.000 Latviešu leģiona 19. divīzijas vīriem bija jāiet Golgātas ceļš, jo bija viskrietnāk cīnījušies par Latvijas brīvību. Cik zināms, maz no viņiem vēl ir dzīvo vidū. Runātājs atkārtoti uzsvēra, ka viņu upuri nav bijuši veltīgi, latviešu tauta prot tos novērtēt; arī brīvajai pasaulei tie liecinājuši, ka latviešu tautas griba nav bijusi dzīvot krievu paklautībā, ko joprojām turpina apgalvot Maskava. Māc. V. Rolles runas nobeigumā akta dalībnieki nodziedāja Latvijas himnu.

Aktā piedalījās arī viesis no Zviedrijas — bijušais Latviešu leģiona ģenerālinspektora vietnieks Kurzemes cietoksnī plkv. A. Lasmanis, kas savā runā teica: „Kā bijušais Kurzemes cīnītāju priekšnieks un idejiskais cīņu vadītājs latviešu sektorā Kurzemē otra pasaules kara pēdējā posmā es sveicinu šī vakara dalībniekus, it sevišķi tos, kas bija palikuši uzticīgi brīvības un neatkarības ideāliem un, kaujās rūdīti, nesatricināmi stāvēja par savu zemi, savu tautu, savu valsti. Kopā ar jums es skumstu par Kurzemē palikušo mūsu karaviru likteni. Evakuēt viņus nebija mūsu spēkos, jo mēs nebijām stāvokļa kungi. Mēs varējām tikai lūgt un to esam darījuši — ģenerālis Bangerskis Vācijā 1945. gada aprīlī audiencē pie vācu ziemeļfrontes pavēlnieka lieladmirāļa Dēnica un es Kurzemē pie savas priekšniecības. — Atceroties cīņas un cīnītājus Kurzemes ielenkumā, novēlu stiprināt un uzturēt draudzīgas saites starp visiem Kurzemes cīnītājiem. Fronte nevar būt bez aizmugures, fronte balstās uz aizmugurnieku muguriem, un katrs karavīrs pildīja pienākumu tur, kur viņš bija norīkots. — Izcelot šovakar bijušos Kurzemes cīnītājus un cīņu vadītājus — virsniekus, atceršimies arī tos, kas 1919./20. gadā cīnījās par Latvijas atbrīvošanu, šovakar it sevišķi Ziemeļniekus, jo šis gads ir Ziemeļnieku gads. Viņi bija sākuši organizēties 1919. gada februārī Igaunijā un Igaunijas armijas virspavēlniecības operātīvā vadībā cīnījās par mūsu zemes atbrīvošanu un kaujās guva lielus panākumus. — Atcerēsimies arī mūsu dzimtenes uzplaukumu pēc pabeigtajām brīvības cīņām un neatkarības laika sasniegumus saimnieciskā un kultūrālā laukā, kas krasi liecināja, ka mēs gribam un spējam pastāvēt kā suverēna valsts, kā brīva un neatkarīga Latvija."

Pateicoties svinīgā akta dalībniekiem, LKIA ASV valdes prdis R. Ancāns atzina, ka stiprākā no ticībām ir karaviru ticība, jo arī viņu darbi un upuri tēvzemes brīvībai ir augstākie, dzīvību neizslēdzot. Runātājs norādīja, ka ar šo Kurzemes cietokšņa atceres aktu — sakarā ar Lāčplēša kara ordeņa 50 gadu jubileju, Latvijas atbrīvošanas cīņu nozīmīgākajām kaujām un Kalpaka bataljona un vēlāk Baloža brigādes, kā arī Ziemeļnieku panākumiem Latvijas zemes iztīrīšanā no visiem ienaidniekiem — ir ievadīts karaviru gads, kuŗa galvenās svinības Rotā notiks 8. un 9. novembrī ar lāčplēšu godināšanu un vainagu nolikšanu Brāļu kapos.

Sekojošais draudzības vakars aizritēja pacilātā karaviru sirsnībā. Pie Rotas romantiskā kamīna tenors A. Vēciņš ģitaras pavadībā iepriecināja ar iemīlotām karavīru dziesmām.

Garās nedēļas nogales laikā Rotā savus tēlniecības darbus bija izstādījusi mākslinieces Skaidrīte Zārda. Laiks bija silts un saulains, tāka visas 30 Rotas istabas bija aizņemtas, daudziem apmetoties vēl Ņujorkas latviešu draudzes īpašumā un citur.

R. A.

Pamazām īstenojas lielā iecere

SĀKUSIES LATVIEŠU VALODAS KURSI RIETUMMIČIGENAS UNIVERSITATĒ

Rietummičigenas universitātē Kalamazū 23. jūnijā 26 jaunieši prof. Jāzepa Leļa vadībā uzsāks latviešu valodas kursus, kuŗi turpināsies 5 dienas nedēļā līdz 1. augustam. Kursi iedalīti trīs grupās: vienā kursanti nodarbosies ar latviešu valodas gramatiku un rakstu darbiem, otrā ar latviešu literatūras vēsturi, bet trešajā strādās semināra veidā, apskatot neseno latviešu rakstniecību abās pusēs dzelzs aizkaram. Stundu plāns iekārtots tā, lai kursanti, kas to vēlas, varētu piedalīties divās grupās. Iedalījums grupās nav atkarīgs vienīgi no pašu studentu vēlēšanās, bet arī no priekšzināšanām. Tādēļ kursu pirmajā dienā, piemēram, vēl nebija zināms nesenās rakstniecības semināra dalībnieku skaits, jo šiem aplikantiem lingvists J. Lelis uzstāda lielas prasības.

Kursu dalībnieki ieradušies gan no ASV vidējiem rietumiem un austrumiem, gan arī no Kanadas — Čikagas, Kolumbusas, Kembridžas, Kalamazū, Ņujorkas, Osavatonas, Filadelfijas, Vašingtonas, Mineapoles, Baltimoras, Deitonas, Midlendas, Toronto, Londonas, Hamiltonas un Burlingtonas. Līdzīgi iepriekšējam gadam, pārsvarā ir daiļais dzimums: kursantu vidū ir tikai 7 jaunekļi. Taču dalībnieku kopskaits salīdzinājumā ar pagājušo gadu (17) jūtami pieaudzis.

Neapšaubāmi, šis ir pats nopietnākais pasākums visu pārē, jo jauniešu kursu un semināru vidū. Vispirms — mācību ilgums ir 6 nedēļas gandrīz diendienā, otrkārt — pat tā sauktais brīvais laiks plānveidīgi izmantots kursu turpinājumam dažādās vakariācijās. Tā sešas nedēļas kursantiem paiés gan mācībās, gan sarunās, vingrinoties latviešu valodā. Pagājušā gada kursanti

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

BAFALO

Jaundibinātās DV apvienības Bafalo darbības atklāšanas sarīkojumu 1. jūnijā ar uzrunu ievadīja pagaidu valdes pr-ks R. Blāķis. Jauno DV saimi sveica ASV DV zemes valdes kultūras nozares vadītājs un DV apvienības Detroitā pr-ks A. Tīdemanis, pakavējoties pie organizācijas dibināšanas Cēdelgemā, tās mērķiem un uzdevumiem, kā arī pasniedzot Latvijas nacionālajām krāsām apvītu sapuļcu vadības āmuriti. Kanadas DV saimes vārdā sveica zemes valdes jaunatnes nozares vadītājs E. Ozols, ciema kukulim nododot vairākas DV apgāda izdotās grāmatas, bet S. Ozola pastāstīja par vanadžu darbu Toronto. Sveica arī DV Toronto nodaļas pr-sēdis I. Zamlovskis, pastāstot īpatus gadījumus no savas pieredzes organizācijas darbā. Viesiem par apciemojumu, veltēm un novēlējumiem pateicās R. Blāķis, bez kuŗa jaunās DV saimes vadībā vēl darbojas V. Alks un V. Celms. Pēc kopīgi nodziedātas DV dziesmas sarīkojuma dalībnieki sēdās pie kafijas galda, kur tikko no Vietnamas kaŗa atvaļinātais Juris Smiltiņš pastāstīja par savām cīņu gaitām. No vietējās latviešu ev.-lut. draudzes sveica dāmu komitejas pr-ce I. Blāķe, bet E. Alka nodeklamēja Raiņa dzejoli.

E. A.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave., Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZAS IEMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

St. Clair — OhConnor Drive rajonā: Atsevišķa 6-istabu dubultķieģeļu māja ar privātu garāžu. Privāts iebraucamais ceļš. Pagrabā izbūvētas 2 istabas ar bāru. Liels, skaists dārzs.

Danforth — Broadview rajonā: 8 istabu dubultķieģeļu māja. Garāža. Cena $27.000. Iemaksa $5.500.

Avenue Rd. Lowrence: 6 istabu dubultķieģeļu māja. Garāža. Cena $28.900.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALIDZAM IZTRŪKSTOSO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOSAI INFORMĀCIJAI MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISĀ PILSĒTĀ

LŪDZU, KLAUSIETIES
Toronto Latviešu misijas radio raidījumu 14. GADA GĀJUMĀ
RRĪDIS AR DIEVU
katru svētdienu no pl. 9 — 9.30
Niagaras WHLD raidītājs (viļņis 1270)
Informācija: tālr. Toronto 261—4218

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue Toronto 7.

Jūnijā dievkalpojumi notiks ik svētdienu plkst. 11 rītā

Jūlijā un augustā dievkalpojumi katru svētdienu notiks Saulainē — plkst. 10.30 rītā, un dievnamā — plkst. 6 vakarā.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ontario, tel. OX 9-3331, Sv. Andreja draudze, tel. 924-1568, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 9.

29. jūnijā pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

6. jūlijā Sidrabenes nometnes atklāšana. Dievkalpojums pl. 5 Sidrabenē.

13. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

20. jūlijā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē, pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

27. jūlijā Bērnusvētki Sidrabenē, plkst. 10 dievkalpojums Sidrabenē.

3. augustā plkst. 11 dievkalpojums Sidrabenē, pl. 3 Andreja baznīcā.

10. augustā pl. 11 dievkalpojums Sidrabenē.

17. augustā Sporta svētki Sidrabenē; pl. 10 dievkalpojums Sidrabenē; pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

23. augustā bērnu nometnes noslēgums.

24. augustā jauniešu nometnes „Trejdeviņi padomiņi" atklāšana. Pl. 9 vakarā svētbrīdis.

31. augustā pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

14. septembrī pl. 11 Kapu svētki.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2789.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

29. jūnijā, plkst. 11 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā — Tālavā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars

Hamiltonas latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave., S.

29. jūnijā pl. 11 dienā dievkalpojums.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš — 83 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario, tel. 685-3190.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze, Trīsvienības lut. baznīcā Oxford un Colborne St..

13. jūlijā, pl. 1.30 p. p. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu. Viesi Dr. theol. Kārlis Bilzens no Vašingtonas un māc. Jānis Strautnieks no Čikagas. Draudzes māc. Jānis Prauliņš. Dziesmu lapiņas.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

20. jūlijā pl. 3 pēcpusdienā dievkalpojums; māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road.

MONTREALA

Prāv. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484-8394. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudze Montrealā.

29. jūnijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums Tērvetē.

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Avenue, Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montrealas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Avenue.

OTAVA

Māc. Edg. Lange, 864 Pleasant Pk. Rd.; tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā 400 Sparks ielā.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19.

VASARSVĒTKU VĒSTS

Radioraidījumi katru svētd. plkst. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270 D. Mikelsona vadībā. Adrese: P.O. Box 285

TORONTO BAPTISTU draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8. Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

ASV BAZNĪCĀS

NJUJORKA

29. jūnijā dievkalpojumi: pl. 10.30 Salas baznīcā māc. O. Gulbis, tad pikniks brīvā dabā; pl. 11 Jonkeru baznīcā māc. K. Kronis no Vilimantikas; pl. 2.30 Istoranžā, Pirmā luterāņu baznīcā māc. K. Kronis no Vilimantikas.

Jūlijā un augustā Betlemes bazn. dievkalpojumi būs ik pa 2 svētdienām un sāksies pl. 11.30 Jonkeru bazn. sāksies pl. 10 ik pa 2 svētdienām; Salas bazn. parastā laikā pl. 10.30, arī ik pa 2 svētdienām. Nometnē dievkalpojumi katru svētdienu pl. 11 brīvdabas svētnīcā.

ČIKAGA

Latvijas ev.-lut. baznīcas Svētā Pāvila draudze — 18 W. 641 Forest Preserve Drive Wood Dale, Illinois (dienvidriet. no Irving Park Rd. un Addison Rd.).

Māc. Māris Kirsons — 303 Des Plaines Ave., Forest Park, Ill. 60130, tel. 366-3347.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 no rīta. Svētdienas skolas sākums plkst. 9.30.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze 5015 W. Ferdinand St.

22. jūnijā pl. 10 dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

29. jūnijā pl. 10 rītā dievkalpojums; māc. A. Rautenšilds.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 11 no rīta dievnamā, 10711 West Outer Drive un Stout Ave. stūrī (starp Evergreen un Lahser avenijām). Māc. Valters Līventāls. — Ērģelniece Aina Raits.

Latviešu skolas un draudzes bērnu dārza nodarbību sākums svētdienās plkst. 9:45. Tel. baznīcā un grāmatnīcā 532-1700, mācītāja mājā 538-7647.

29. jūnijā dievkalpojums. Māc. J. Sīpols.

6. jūlijā dievkalpojums

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer luterāņu baznīcā 1386 Pauline Blvd.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.-lut. Trīsvienības draudzē. Māc. K Kampe, 62 Mozart St., Jamaica Plain, Mass. 02130, tel. 522-9310.

Dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St., Roxbury.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo Mich., 49007.

LOSANDŽELOSA

Dienvidkalifornijas latv. draudze — 2450 Griffin Ave., L.A. Cal 90031, draudzes tel. CA-59403, māc. E. Caune, tel. PO 9-8679.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Avenue.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

6. jūlijā pl. 4 pēcp. Latviešu namā — Ausmas Jaunzemes dzeju un dziesmu pēcpusdiena.

6. septembrī — Bērzainē DV Toronto nodaļas šaušanas meistarsacīkstes un zaļumballe.

27. septembrī — Latviešu nama 5 gadu jubilejas sarīkojums ar koncertu un balli.

1. novembrī — DV namā DV Toronto nod. gadasvētki ar latviešu karavīra daudzinājumu.

4. oktobrī — pl. 8 vak. TLB inž. un techn. kopas tradicionālā inženieru balle Inn on the Park.

24. oktobrī — TLB Diždanča 21. gada jubilejas sarīkojums (Tautas dejas un tautas dziesmas) Bickford Park Collegiate telpās.

25. oktobrī — TLB Diždanča 21. gada jubilejas balle Fantasy Farm sarīkojumu telpās.

NIAGARA

26. un 27. jūlijā — Jaunatnes un draudzības dienas.

VALD. BEBRIS
759 — 0266

Cik maksā labs padoms?

Īstā brīdī — nesamaksājams un citās reizēs tas pasarga no „dārgas maksāšanas" neziņas vai vieglprātīgas taupības dēļ. Lietpratīgs padoms, vairāk nekā 18 gadu pieredzes asināts, bezmaksas nāk līdzi un vienmēr pavada katru apdrošināšanas darījumu, ko Jūsu labā nokārtojis

Pirms 20 gadiem

Toronto, 1949. gada pavasarī.

Kanadas premjērs Hon. S. Laurent paziņo, ka parlaments ar 1. maiju atlaists un jaunā parlamenta vēlēšanas notiks 27. jūnijā. Viens no pēdējiem parlamenta pieņemtiem likumiem ir Ziemeļatlantijas pakta (NATO) ratifikācija. Kanada ar to ir pirmā valsts, kas ratificējusi minēto paktu. (Arī tagad Kanada ir pirmā, tikai citādā nozīmē — samazinot savu atbildību un vājinot šo svarīgo nolīgumu.)

☆

Pērkot un pārdodot nekustamus īpašumus Toronto austrumos, sazinieties ar:
I. JANKOVSKIS, Realtor
407 Danforth Ave., Toronto 6, tālr. 461—6304

Kanadu piemeklē streiku vilnis un vairākās vietās notiek sadursmes ar policijas iejaukšanos. Toronto streiko būvstrādnieki un darbi uz būvēm pārtraukti — gluži tāpat kā pašlaik.

☆

Par Latvijas pārstāvi ASV ārkārtējais pilnvarnieks un sūtnis K. Zariņš izraudzījis Jūliju Feldmani, kas ieradīsies Vašingtonā, lai uzņemtos jaunos pienākumus.

☆

Ilmars Andrejsons, kas tikko beidzis nokalpot obligāto līguma gadu Norandas zeltraktuvēs, paklausot Marisa Vētras aicinājumam, ieradies Halifaksā, lai uzņemtos LRA (Latvian Relief Ass.) lietveža pienākumus. LRA lietvedis Toronto ir Aleksandrs Kānbergs.

☆

21. maijā Vācijā svinēta archibīskapa T. Grīnberga 50 gadu mācītāja jubileja. Apceri par archibīskapu devis māc. A. Lūsis, kas kā nākošais Toronto Sv. Jāņa baznīcas mācītājs nesa sveicienus arī no savas jaunās draudzes — Toronto latviešiem.

☆

Pērkot un pārdodot nekustamus īpašumus Toronto rietumos, sazinieties ar:
I. JANKOVSKIS, Realtor
87 Roncesvalles Ave., Toronto 3, tālr. 533—8553

KLNA 3. delegātu sanāksme, ko sasauc jaunievēlētais pr-sēdis Mariss Vētra, notiek 12. jūnijā Toronto. V. Ziediņš, F. Freibergs un O. Breņķis pārstāv KLK (Toronto,), P. Dreimanis — Londonas latv. b-bu, I. Žigurs (pilnvara) — Saskatūnas un Makenzija zeltraču kopas, H. Cīrulis — Kerklandleikas kopu L. Sipoliņš — Otavu, M. Vētra (pilnvara) — Vankuveru, A. Kraulis, M. Ikvils un H. Drupals — Montrealas latv. b-bu, T. Rozentāls — Haliburtonas latv. kopu, V. Toma — Edmontonas latv. b-bu „Imanta", L. Kinstlers un O. Perro — Kanadas latv. skautus, K. Pālītis — Norandas kopu, LRA — prof. F. Gulbis. A. Kalniņš — Sv. Katrīnas, KLNA valdi — K. Dobelis, Kanadas latv. akadēmiskās jaunatnes pārstāvim R. Brežģim atļāva piedalīties bez balstiesībām. Svarīgākie lēmumi: 1. LRA pievienojas KLNA, 2. KLNA turpmāk var iestāties kopas ar 15 biedru sastāvu (agrāk — 25), 3. Priekšlikumu par KLAK padomes institūta radīšanu noraida. 4. KLNA iestājas Baltijas tautu federācijā un izrauga savus pārstāvjus — O. Breņķi, F. Freibergu, I. V. Skudru, Dr. G. Drilli, A. Rubuli. 5. Dod vadlīnijas valdei palīdzībai tautiešiem Vācijā un kultūrālai aprūpei Kanadā (skolas, bibliotēkas u.t.t). 6. Nolemj atbalstīt T. Brīlta sakārtoto latv. kartotēku Kanadā. No apm. 6000 apzināti jau 4000. Valdē ievēl: O. Breņķi (14 balsis), V. Tomu (9), H. Cīruli (8), I. Žigurū (8) un F. Freibergu. 7. Revīzijas komisijā: L. Kinstleru, V. Ziediņu un A. Kalniņu.

Pērkot un pārdodot farmas, zemes gabalus, vasarnīcas, slēpotāju kotedžas Kolingvudā un Georgian Bay rajonā, sazinieties ar:
I. JANKOVSKIS, Realtor
30 Simcoe St., Collingwood, Ont., tālr. (705) 445—2800
Biroja vadītājs: Pauls A. Puris

Iepriekšējā vakarā Sv. Jāņa draudzes zālē delegātu uzņemšanai F. Aigara tautas deju ansamblis rīko tējas vakaru ar priekšnesumiem — Velta Toma (dzeja), Elfrīda Šteina (balets), tautas dejas ar repetītori Valdu Ozoliņu. Pāris tautas dziesmas dzied arī Mariss Vētra un nodod sveicienus no Kanadas ģenerālgubernātora Aleksandra, pie kura bijis audiencē Otavā iepriekšējā nedēļā. (Latvijas atbrīvošanas cīņās feldmaršāls Aleksandrs kā angļu militārās misijas virsnieks piedalījās Latgales frontē un komandēja Tukuma (?) pulku. Viņš mira š. g. 16. jūnijā Anglijā.).

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
TELEPHONE 924-1408 • 467 SHERBOURNE STREET, TORONTO 5 ONTARIO
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
283 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 3-6111

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

Tālr. 534-1403, Toronto

St. Clair — Pinewood rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 vai 3 istabas.
Laba satiksme un iepirkšanās vieta.
Zvanīt Toronto 651-7465

Baltic PLASTERING
Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.
Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.
Zvanīt katrā laikā Toronto 769-8286.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI. Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

LATVIEŠU NAMS
491 College St. Toronto 4
izīrē telpas
sarīkojumiem ■ viesībām
■ Klāj viesību galdus ■
Tel. 922-2931

L. LUNSKY
OPTIĶIS
Atvērts no pl. 9.30 — 6 vak.
Ar iepriekšēju pieteikšanos
470 College St., Toronto.
Tālr. WA 1-3924

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

Uzmanību lasītāji!

Turpmākajos šī laikraksta izdevumos iespiedīs rakstus, kas interesēs imigrantus, kuri ieradušies Kanadā 1969. gadā.

Rakstos izskaidros tekošās problēmas un piedzīvojumus, ar kādiem imigrantiem jāsaduras pēc ierašanās Kanadā.

Minēto studiju izdara federālais dzīvā spēka un imigrācijas departaments, lai izstrādātu labākas metodes, kā palīdzēt imigrantiem nokārtoties un iekļauties dzīvē Kanadā.

Issued by authority of the
Hon. Allan J. MacEachen
Minister of Manpower & Immigration

Toronto pilsētas 1969. gada nekustamu īpašumu nodokļi

Saskaņā ar Municipal and Assessment Act un Toronto pilsētas noteikumiem Nr. 135—69. nekustamu īpašumu nodokļi 1969. gadam jau noteikti. Atskaitot jau nomaksāto daļu, pārējais nokārtojams sekojoši:

VISI IECIRKŅI:	Ceturtais maksājums	Piektais maksājums	Sestais maksājums
	3. jūlijā	3. septembrī	15. oktobrī

Nekustamu īpašumu nodokļu lēses izsūtīs 18. jūnijā vai ātrāk.

Nodokļu maksātājiem, kas nesaņemtu lēses līdz minētam laikam vai drīz pēc tam, nekavējoties tās jāpieprasa pilsētas valdē pie informācijas galda, pirmā stāvā, vai nu personīgi, zvanot 365-7115 vai rakstot Tax Collector, City Hall, Toronto.

NODOKĻU NOMAKSA: Nodokļus var nomaksāt pilnā apmērā jebkurā piekritīgā pilsētas bankā VIENĪGI PIRMS VAI TIEŠI MINĒTAJĀS DIENĀS. (Bankas par šo pakalpojumu aplēš mazu maksu.)

Čeki vai naudas pārvedumi — maksājami uz parī Toronto — adresējami: City Treasurer pilsētas valdē.

Darba laiks no plkst. 8.30 līdz 4.30 pēcp. Sestdienās slēgts.

W. M. CAMPBELL,
pilsētas mantzinis

PIEDĀVĀJAM AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUTOMAŠĪNAS
CHEVROLET CHEVELLE
CAMARO
OLDSMOBILE CHEVY II
1969. GADA JAUNIE MODEĻI
ROBERTSON MOTORS
1515 DANFORTH AVE., TORONTO
Sazinieties ar mūsu firmas latviešu pārstāvi Hans PLAUDE
Tel. HO 6-1131

AVUS ĪPAŠUMUS!

6 istabu dubultķieģeļu māja.

ĒKIEM UZ 6 GADIEM UZ
LĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

FRANK VASS
BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

TRANSPORTA
UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

Tālr. 534-1403, Toronto

St. Clair — Pinewood rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 vai 3 istabas.
Laba satiksme un iepirkšanās vieta.
Zvanīt Toronto 651-7465

Baltic
PLASTERING
Izdaru visus nepieciešamos māju remontus iekšpusē un ārpusē.
Garantēts darbs. Mērenas cenas. Metro licence E 761.
Zvanīt katrā laikā Toronto 769-8280.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

U PĀRBAUDE. ACEŅU PA-
ĀTAVOŠANA PĒC ĀRSTU
ECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem
uz dzimteni.

LATVIEŠU NAMS
491 College St. Toronto 4
izīrē
telpas
sarīkojumiem ■ viesībām
■ Klāj viesību galdus ■
Tel. 922-2931

. LUNSKY
OPTIĶIS
tvērts no pl. 9.30 — 6 vak.
r iepriekšēju pieteikšanos
470 College St., Toronto.
Tālr. WA 1-3924

NOTĀRS
OSKARS PERRO
iem klientus katrā laikā
riekš pieteicoties pa tālr.
LE 5-5555, Toronto

A. EGLĪTIS — TV RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE78-1401

Kas ir pats labākais glāzē?

ACADIAN

Kanadas labāko alkoholisko dzērienu suga

RUMS — Acadian „SEVEN SEAS" balts, gaišs, tumšs.
DŽINS — Acadian „DE LUXE"
VODKA — Acadian „DE LUXE"

ACADIAN vienmēr PIRMAIS izsmalcināto alkohola lietotāju sarakstā.

(Tāpat pirmais Ontario L.C.B.O. veikalu sarakstā).

ACADIAN DISTILLERS, BRIDGETOWN, NOVA SCOTIA

KAS? KUR? KO? TORONTO

OLD COUNTRY DELICATESSEN
2800 Dundas St. West, pie Keele, tālr. 769-8640
Emilija un Georgs DUMPE

UNO MANKIN REALTOR
KONST. KĀRKLIŅŠ
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114, mājās 691-3873

ALFRED STIKUTS REALTOR
A. STIKUTS, FRI.
Diplomēts Kanadas Realtoru Institūta biedrs
2889 Dufferin St., Toronto, 789-2611
1363 Wilson Ave., Downsview, 248-0101
1851 Lawrence Ave. E. Scarboro. 752-1770

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview).
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas
un desu veikals - darbnīca
1095 QUEEN ST. E. 466-5152

PAVASARA LE 1-7353
delikatešu veikals un konditoreja
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. ČUKULS

8 KRĀSU UN MELNBALTAS FILMAS
■ attīstīšana ■ palielinājumi ■ dupliķāti ■
■ citi darbi ■ izcilus kvalitāte ■ atlaide ■
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
Tel. 363—6496

St. Clair — Pinewood rajonā
IZĪRĒJAMA
viena istaba ar virtuvi, kā arī istaba ar virtuves lietošanu.
Laba satiksme un iepirkšanās.
Zvanīt Toronto 651-7465

Turner & Porter
APBEDIŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7 954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W.
Parkošana abās bēru mājās.

LABĀKĀ UN NO JŪSU RADIEM VISVAIRĀK PIEPRASĪTĀ DĀVANA
LATVIJĀ
DĀVANU CERTIFIKĀTI
Jūsu piederīgie par tiem var PILNĪGI GARANTĒTI izvēlēties, ko grib, kad grib un DAUDZ VAIRĀK VNESHPOSYLTORG SPECIĀLOS DOLARU VEIKALOS.
Viņi var izvēlēties visplašākā izvēlē importētos AMERIKĀŅU, Rietumeiropas un eksporta kvalitātes vietējos ražojumus, kā pārtiku, drānas, apavus, mājturības piederumus, televizijas aparātus, ledusskapjus, radio, mēbeles, motociklus, gandrīz visu ko var iedomāties.
Tikai par DĀVANU CERTIFIKĀTIEM jūsu piederīgie var iepirkties par ĻOTI PAZEMINĀTAM CENĀM. Piederīgie to jums apliecinās. Mazākā summa ir US $50.00, bet vairāk varat sūtīt katrā gadījumā. Piegāde 3—4 nedēļu laikā.
NAV SŪTĪŠANAS IZDEVUMU.
Par šiem pakalpojumiem nav nekas jāmaksā, ne jums ne arī jūsu piederīgiem. Vairāki tūkstoši jau pasūtinājuši DĀVANU CERTIFIKATUS caur
INTERTRADE EXPRESS CORP.
saviem piederīgiem un sapēmuši vēstules, cik apmierināti tie bijuši. Ja gribat savus piederīgos iepriecināt, pasūtiniet DĀVANU CERTIFIKATUS caur mums. Mēs garantējam, ka būsit apmierināti.
PASŪTINIET TAGAD TIKAI CAUR
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street
NEW YORK, N. Y. 10010
Pieprasiet mūsu jauno cenrādi.

ASV dolaru certifikāti uz Latviju

Intertrade Express Corp. mums ziņo, ka tagad ļoti izdevīgi sūtīt ASV dolaru CERTIFIKATUS uz Latviju, jo par tiem jūsu piederīgie var iegādāties pat četreiz vairāk nekā par rubļiem speciālos VNESHPOSYLTORG veikalos. Šie veikali iekārtoti visās lielākās pilsētās, tajos dabūjami amerikāņu, rietumeiropiešu un vietējie ražojumi par ļoti pazeminātām cenām. Attiecē uz DĀVANU CERTIFIKATIEM minims ir US $ 50.00, par tiem visus sūtīšanas izdevumus sedz Vneshposylt'orgs. Nav ierobežojumu lielākiem sūtījumiem. Piegāde 3—4 nedēļu laikā. Daudzi tūkstoši jau pasūtinājuši DĀVANU CERTIFIKATUS un apliecinās, cik apmierināti ir ar mūsu pakalpojumiem.
Ja vēlaties, pieprasiet mūsu jaunāko bezmaksas cenrādi: Intertrade Exspress Corp. — 125 East 23rd. Street, New York, N.Y. 10010, tālr. 982—1530.

Meklēju palīdzi (sievieti), kuŗa būtu ar mieru periodiski palīdzēt reumatisma slimai sievietei.
Atlīdzība pēc vienošanās.
Zvanīt — Brampton (112) 451-9366

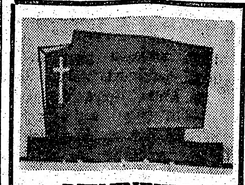

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
(starp Eglinton un Davisville)
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Vajadzīga palīdze PAVĀREI un citos virtuves darbos latviešu vasarnīcā MUSKOKĀ.
Zvanīt — I. Fricbergs (705) 687-4471.

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

TORONTO PILSĒTAS
PAZIŅOJUMS PAR
ATKRITUMU AIZVĀKŠANU
Tā kā otrdiena, 1. jūlijs, ir svinamdiena, šai dienai
ATKRITUMU AIZVĀKŠANA NENOTIKS.
Otrdienas darbu izdarīs trešdienā, 1969. gada 2. jūlijā.
H. F. ATYEO, P. Eng.
Ielu komisārs

1969. gada vasaras mūzikas festivāls Toronto
Toronto pilsētas padome ar parku un atpūtas departamentu sadarbībā ar Toronto mūzikas apvienību un Trust Fund of the Recording Industries, kā arī Toronto Daily Star atbalstā priecājas paziņot sekojošo programmu:

TREŠDIEN, 25. JŪNIJĀ
12.15 Nathan Phillips laukumā — Benny Louis orķestris
20.30 Eglinton parkā — Benny Louis orķestris
20.30 Riverdale parkā The Travellers, Dave Bradstreet, Beverley Robertson, konferansjē — Charles Robertson
20.30 Monarch parkā Tautas dejas — Bob Scott ar orķestri
20.30 Dufferin Grove parkā Tautas dejas—Angus McKinnon ar ork.

CETURTDIEN, 26. JŪNIJĀ
19.30 Forest Hill Memorial parkā Brian Brown trio — Chico Valle un Los Cabanos (22 instrumentu dienvidamerikāņu džess)
20.00 Nathan Phillips laukumā Community Folk Art Council
20.30 High parkā Tautas dejas — Bob Scott ar orķestri
20.30 Kew Gardens Tautas dejas — Al Aylward ar orķestri

SVĒTDIEN, 29. JŪNIJĀ
14.30 High parkā Johny Lombardi vakars
14.30 Kew Gardens 48. kalniešu pulka militārā kapella, 48. kalniešu pulka dūdu un bungu ansamblis, viesojas Helen Murray
14.30 Willowdale parkā, Benny Louis orķestris
17.30 High parkā ērģeļu koncerts — Ronnie Padgett
19.30 Earlscourt parkā Ron Bagnato ar orķestri

PIRMDIEN, 30. JŪNIJĀ
20.30 Ramsden parkā Tautas dejas — Bob Scott ar orķestri
20.30 Greenwood parkā Tautas dejas—Angus McKinnon ar ork.

OTRDIEN, 1. JŪLIJĀ
19.15 McGregor parkā Bērnu teātris — „Aladina burvju lampa"
19.30 Nathan Phillips laukumā Nepārtrauktā, mainīga programma dienā un vakarā sadarbībā ar Carnival Toronto
20.00 Allan Gardens Ģenerālgubernātora jātnieku kapella
20.30 Withrow parkā Tautas dejas — Bob Scott ar orķestri

TREŠDIEN, 2. JŪLIJĀ
12.15 Nathan Phillips laukumā O'Hulani havajiešu grupa
20.30 Eglinton parkā Ellis McLintock ar orķestri
20.30 Riverdale parkā Bob un Susan, Allan Frazer, Craig Allen, Sharon Trostin — M.C. — Chick Roberts
20.30 Monarch parkā Tautas dejas — Bob Scott ar orķestri
20.30 Dufferin Grove parkā Tautas dejas—Angus McKinnon ar ork.

CETURTDIEN, 3. JŪLIJĀ
19.15 Allan Gardens Bērnu teātris — „Aladins"
19.30 Forest Hill Memorial park Bernie Senesky kvintets — Trump Davidson, Dixieland kapella
20.00 Nathan Phillips laukumā Johny Lombardi vakars
20.30 High parkā Tautas dejas Bob Scott ar orķestri
20.30 Kew Gardens Tautas dejas—Al Aylward ar orķestri

Mūsu mīļais
Pēters Brunners
CAND. RER. MERC.
dzimis 6. aprīlī 1889. g. Viesītes Romulišos,
miris 30. maijā 1969. g. Aucklandē, Jaunzēlandē.
Pārpelnots un urna nosūtīta apbedīšanai ģimenes nodalījumā Klauces kapsētā.
Iepriekšējā un zaudējumiem bagāts mūžs noslēdzies.
Sēro sieva, meita, brālis un svaine Aucklandē, krustdēls Ņujorkā un krustdēls Latvijā.

Jaukai atpūtai, sportam un vasaras priekam aicinām izmantot lielāko latviešu vasarnīcu
Glen Echo Lodge
skaistajos Muskokas ezeros. Vasarnīca atrodas tikai 100 jūdžu ziemeļos no Toronto, 7 jūdzes rietumos no Grēvenherstas, pie 69. ceļa.
Lūdz rakstīt Mirdza un Imants FRICBERGI, Box 910, Gravenhurst, Ont., tālr. (705) 687-4471.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

VASARNIEKUS aicina skaistā
Sanalulu Sala
Dienvidu līcī (South Bay) Nipissing ezerā.
Izīrējamas vasarnīcas un atsevišķas istabas par zemām cenām, 10½ akru sala vasarnieku rīcībā. Priežu mežs, smilšains krasts, laiva peldēšanās. Sala arodas 5 min. braucienā no ezera krasta.
Tuvākai informācijai rakstīt K. Suntažam — 416 Millwood Rd., Toronto 298, Ont., Canada, vai arī zvanīt vakaros (416) 489-6829.

VISLABĀKĀS GAĻAS PRECES UN DELIKATESES
iegādāsities Ziemeļamerikas vismodernākajos un kvalitatīvi izcilākajos Eiropas stila gaļas un delikatešu veikalos,
KUR VALDA KVALITĀTE
tip-top MEATS
delicatessen
1727 Bloor St. West (High Park) tālr. RO 6-4982
YORKDALE SHOPPING CENTRE —7838866

Kanadas DAUGAVAS VANAGU nams
125 Broadview Ave., Toronto 250. tel. 465-5225
Piedāvā banketzāli sarīkojumiem, iesvētībām, kristībām, dzimšanas dienu jubilejām par jaunām cenām.
Pieprasiet telefoniski 465-5225
„Jautrais Ods"
JŪS GAIDA CIEMOS
Siltās ēdiens ar dzērieniem. Atvērts no pirmdienas līdz ceturtdienai no plkst. 4 — 12 naktī. Piektdienās un sestdienās atvērts no plkst. 12 dienā.
Uz redzēšanos JAUTRAJĀ ODĀ!

Mūžīgā mierā aizgājis
Siguldas pulka virsnieka vietnieks
Konrāds Osis
dzimis 1912. g. 10. jūnijā Alūksnes pagastā,
miris 1969. g. 10. februārī Port-Arturā, Ont., Kanadā.
Arī par visiem mirušiem Siguldas pulka karavīriem un ģimenes piederīgiem sēro
SIGULDAS PULKA PIEMIŅAS FONDS

VALDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI — PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCA 964½ Bloor St. W. Toronto 4
Ont., tālr. 533-2837.

AKTUĀLAIS ~~KATRADĀ~~

☆ Asus vārdus par neefektīvitāti cīņā pret augošo dārdzību un valdības mānīgo inflācijas apkarošanas politiku parlamentā izpelnījies patērētāju departamenta vadītājs ministrs R. Basfords. Parlamenta konservatīvo locekļis Dž. Markgrāts (McGrath) pārmeta Basfordam neaktīvitāti cenu līmeņa noturēšanā un lētu padomju došanu, kā „uzlabot iepirkšanās paražas". Makgrātu atbalstīja jaundemokrati un kreditisti. Jaundemokrate G. Makinnisa ieteica apvienotajai senāta un parlamenta komitejai, kas iecelta inflācijas apkarošanai, sākt strādāt jau vasarā un iecelt pastāvīgu cenu revizijas padomi.

☆ Sēra Džordža Viljama universitātes vadība Montrealā pēc lielajiem nemieriem un zaudējumiem pērnruden publicējusi 17 lappušu studentu uzvedības kodeku, ko sagatavojuši divi studenti, divi mācībspēki un viens universitātes pārvaldes loceklis. Uzvedības kodeks iedalīts 3 daļās: akadēmisko sasniegumu kontrole, mācību pārkāpumi, kā krāpšanas un plaģiāti, un sabiedriski - akadēmiski pārkāpumi, kas aizņem kodeka lielāko daļu. Par iekārtas bojājumiem, uzbrukuniem, varmācību, nelegālu pulcēšanos vai telpu ieņemšanu, traucēšanu un neatļautu iebrukšanu studentiem neatļautās telpās, baumu un apmelojumu izplatīšanu, pārējo studentu tiesību aizkaršanu un universitātes apliecību vai citu dokumentu viltošanu draudēs izslēgšana no universitātes. Turpmāk paredzēts arī izslēgt ikvienu atsevišķu studentu, kas traucēs mācību gaitu, mieru un kārtību. Lai šīs vadlīnijas īstenotu, universitātei būšot nepieciešams jauns birojs. Kodekā tomēr nekas nav minēts par eventuālām apsūdzībām un sodiem profesoriem, kas bieži atbalsta minētās nekārtības.

☆ Šāgada oktobrī arī Ontario province nolēmusi pievienoties federālajam veselības apdrošināšanas plānam. Lēmums provinces parlamentā pieņemts vienprātīgi. Premjērs Robarts apsolījis, ka šajā plānā iemaksas nebūs lielākas kā jau pastāvošās OMSIP iemaksas — 5.90 dol. vieniniekiem, 11,80 dol. precētiem pārim un 14,75 dol. ģimenei. Federālais veselības apdrošināšanas plāns būs pieejams vai nu ar OMSIP vai privātu apdrošināšanas aģentu starpniecību. Ontario ar šo būs 7. Kanadas province, kas pievienosies federālajam veselības apdrošināšanas plānam, pēc tam kad premjērs Robarts pērn to nodēvēja par „lielāko makiavellisko krāšanu, kas jebkad pret kanadiešiem plānota".

☆ Toronto skolu valdes locekļis Berijs Lovs (Lowes) norādījis, ka par divām nedēļām pagarinātais mācību gads vidusskolās nav panācis nekā pozitīva. Pat launāk: tas bijis ne tikvien velti izšķiests laiks, bet arī radījis skolēnos vienaldzību un kūtrumu. Lovs ieteicis izstrādāt plānu, kā aizpildīt minētās divas nedēļas, lai nodrošinātu to lietderīgu izmantošanu.

☆ Par Kanadas padomes priekšsēdi nākošajiem 5 gadiem ievēlēts Vankuveras rūpnieks Džons Prentiss, bet par vice priekšsēdi Montrealas universitātes sociologs Gijs Rošē. Prentiss, kas ir 62 gadus vecs, Kanadā ieceļojis no Vīnes 1938. gadā, kur viņš darbojies tekstilūju nozarē.

Anatolija Dobriņina labās ziņas

SPECIALRAKSTS „LATVIJAI AMERIKA" NO VAŠINGTONAS

Pad. savienības sūtnis Vašingtonā Anatolijs Dobriņins pagājušajā nedēļā Nujorkā kāpa lidmašīnā, lai dotos uz Maskavu. Pašapmierinātais smaids Dobriņina sejā varbūt šoreiz nebija tikai diplomātiska izlikšanās. Kremļa sūtnis amerikāņu žurnālistiem lidostā apliecināja: „Šoreiz es vedu mājās ļoti labas ziņas." Dobriņins patiešām varēja būt ļoti apmierināts, jo viņa pēdējo mēnešu diplomātiskās aktīvitātes rezultātā jau drīzumā varēs sākties Maskavas un Vašingtonas sarunas, kas eventuāli iezīmēs jaunu posmu Rietumu un Austrumu bruņošanās sacensības norisē. Dienu iepriekš ASV ārlietu ministrs Rodžers padomju sūtnim bija pavēstījis, ka prezidents Niksons piekritis sarunām un tās varēs sākties jau nākošā mēneša beigās.

Protams, vēl ir pāragri runāt par tālejošu ASV un Pad. savienības atbruņošanās īstenošanu. Ja Maskava un Vašingtona panāks zināmu vienošanos stratēģisko ieroču ierobežošanā, tad tas būs tikai pirmais solis abu pretējo pušu konfrontācijas mazināšanā. Rietumu diplomāti ir pārliecināti, ka padomju un amerikāņu sarunās izšķirēja loma piekrīt Maskavas un Pekingas attieksmju lūzuma punktam.

Lai cik neticami izklausītos, bet tagad, kad kļuvis zināms, ka sarkanās Ķīnas rīcībā ir jau atomraķetes, kuras var apdraudēt ne vien ienaidu stratēģisku vietu Pad. savienībā, bet arī lidot pāri okeanam uz Ziemeļameriku, Vašingtonas un Maskavas „atbruņošanās" sarunas var izvērsties par abu valstu saskaņotas bruņošanās resp. aizsardzības programmas pieņemšanu, jo ar eventuālu ķīniešu agresiju jārēķinās kā Pad. savienībai, tā ASV. Fakts, ka uz Tālajiem austrumiem pašreiz pārvieto ievērojamu sarkanarmijas divīziju skaitu, liecina, ka Kremlis Pekingas draudus jau tagad ņem nopietni. Ar varbūtējiem Pekingas draudiem Ziemeļamerikai var rēķināties tikai pēc pāris gadiem.

Tā paredzētajās „atbruņošanās" sarunās Vašingtona un Maskava var tiešām atrast kopīgu valodu, pat iesaidēt līdzšinējo savstarpējo bruņošanās sacensību un vienoties par kopīgu stratēģiju aizsardzības ieroču izveidošanā Pekingas uzbrukuma draudu paralizēšanai.

Vašingtonas un Maskavas savstarpēja vienošanās aizsardzības ieroču jautājumā ir arī priekšnoteikums varbūtējām vēlākām sarunām par uzbrukuma ieroču kontroli resp. abu valstu militāro spēku līdzsvaru, kuru, acīm redzot, tagad vairāk par Vašingtonu vēias panākt Maskava. Kad ASV aizsardzības ministrs Lērds jūlija beigās vai augusta sākumā Pekingā vai Maskavā sēdīsies pie konferences galda ar krieviem, viņa rokās būs spēcīgas kārtis. Lai cik reāli Maskavai būtu kļuvuši Pekingas draudi, tā tomēr nevar ignorēt patiesību, ka atomieroču militārā potenciāla ziņā amerikāņi ir trīsreiz pārāki par krieviem. Kremlis, drošī vien, arī atzinis rūgto dzīves īstenību, ka nespēj aizsteigties priekšā amerikāņu militārajai varenībai. Pad. savienība nākusi pie atziņas, ka Vašingtona nekal nekādus militārus plānus, kuri varētu apdraudēt sarkanās imperijas drošību. Te gan jāpiemin, ka Rietumu un Austrumu ideoloģiskās konfrontācijas mazināšanā nav saskatāmas ne mazākās pazīmes. Maskava vēl diendienā rībina imperiālistu agresijas draudu bungas, bet piedzīvojuši diplomāti pielaiž varbūtību, ka šī propaganda domāta vairāk pašu padomju pilsoņu ausīm. Tieši pēdējās dienās arvien vairāk dzird minējumus, ka aiz oficiālās diplomātiskās aktīvitātes priekškara Maskava ar Vašingtonu spērusi tālejošus soļus slepenajās sarunās. Pekingas draudu dēļ Maskava, varbūt, pirmo reizi devusi Vašingtonai solījumu mainīt savu nostāju arī citos starptautisko sarežģījumu deg punktos.

Laikā, kad Dobriņins Vašingtonā gaidīja prezidenta Niksona piekrišanu sarunām ar Maskavu, Pad. savienības ārlietu ministrs Gromiko ieradās Ēģiptē un sagādāja negaidītu pārsteigumu prezidentam Naseram. Izraēlas un arabu valstu konflikta izbeigšanai Gromiko šoreiz neieteica nekā cita kā pieņemt Vašingtonā dzimušo amerikāņu plānu. Gromiko Naseram pavēstīja, ka miera dēļ Vidējos austrumos Maskava tagad uzskata prasību par visu Izraēlas spēku atvilkšanu no okupētajiem arabu apgabaliem par revidējamu. Citiem vārdiem, Maskava piekritusi Vašingtonas plānam ka Izraēlas drošības dēļ Vidējos austrumos pieļaujami territoriāli pārkārtojumi uz arabu zaudēto apgabalu rēķina. Gromiko pārsteigtajam Naseram arī pavēstīja, ka Maskava neredz vairs iemesla protestēt pret jautājuma galīgā atrisinājuma atstāšanu pašu arabu un žīdu tiešām sarunām. Šādu Kremļa politikas maiņu Nasers nebija gaidījis, arī to ne, ka Gromiko piedraudēs nepaklausības gadījumā revidēt Maskavas militāro palīdzību Apvienotajai arabu republikai.

Notikumu attīstību Vidējos austrumos tā var uzskatīt par ļoti nozīmīgu Niksona ārpolitikas panākumu. Liekas, ka pulvera mucas laika deglis Vidējos austrumos pamazām sāk apdzist.

Nepieminēti nevar palikt arī zīmīgi Maskavas gājieni Tālajos austrumos. Sarkanās Ķīnas un Pad. savienības pierobežā sadursmes vēl arvien turpinās, bet daudz svarīgāks ir fakts, ka Maskava steigā izveido lielas militāras bazes, kuras var būt vērstas tikai pret Pekingu. Bez iemesla pagājušajā nedēļā ceļā uz Kremli neatradās arī visi padomju diplomātisko pārstāvniecību vadītāji no Tālo austrumu draudzīgajām un neitrālajām valstīm. Jau tagad runā, ka Kremlis izšķiries radīt līdztekus Varšavas pakta militārajai aliansei arī Vladivostokas resp. Tālo austrumu valstu militāro savienību aizsardzībai pret eventuālu sarkanās Ķīnas uzbrukumu.

Nav izslēgts, ka Dobriņins, atgriežoties no Maskavas Vašingtonā, atved arī labas ziņas prezidentam Niksonam. Tās varētu būt Kremļa paziņojums pakāpeniski samazināt militārō atbalstu Ziemeļvietnamai. Par to jau labu laiku pastāv dažādi minējumi, un ir iespējams, ka Vašingtona ar šādām „labām" ziņām nopietni rēķinās. Kā gan citādi lai izskaidro to, ka prezidents Niksons aizvadītajā nedēļā kādā preses konferencē pieteikto 25.000 amerikāņu karavīru atsaukšanas vietā jau runāja par 100.000 vīru atvilkšanu no Vietnamas un izteica cerību, ka, neupurējot ASV dotās garantijas Saigonai, jau līdz nākošā gada beigām Dienvidvietnamā amerikāņu bruņoto spēku klātiene vairs nebūs nepieciešama?

Jāpiemin arī tā dēvētā pasaules komūnistu kongresa bilance Maskavā. Kaut kongress daļēji risinājies aiz slēgtām durvīm, tomēr, lai nodrošinātu daudzu šaubīgu partiju piedalīšanos, arī te Kremlim nācies maksāt nepatīkamus meslus. Izrādās, ka mazie biedri katēgoriski pieprasījuši, lai Kremlis publicētu visu delegāciju vadītāju kongresā teiktās runas. Tā Maskavai bija jānorij rūgtais kumoss, un laikrakstā melns uz balta parādījās daudzu ārzemju delegātu kritiskie izteicieni par Čechoslovakijas okupēšanu un iebildumi pret Pekingas nostādīšanu nelabojamā grēkāža lomā. Parakstītais pasaules komūnistu partiju solidāritātes dokuments patiesībā ir nenozīmīgs fražu savirknējums. Šajā deklarācijā velti meklēt sarkanās Ķīnas piesiešanu pie kauna staba. Delegātu solījums padoties Maskavas vadlīnijām ir tīri platonisks, jo kongresa laikā nebija apslāpējamas balsis, kuras skaidri pateica, ka ka komūnistu kustībai pasaulē nav vairs nepieciešams savs ideoloģisks Vatikāns. Citiem vārdiem, mazie biedri nevēlas mūžīgi palikt Maskavas pavadā. Tā nenoslēpjama ir patiesība, ka kongress patiesībā ir noraidījis Brežņeva doktrīnu — Maskavas centienus dominēt komūnistu kustībā pasaulē.

Protams, Maskavā nevar būt nekādu ilūziju par īsto stāvokli, un politbirojam pēc kongresa jāskatās vaļējām acīm nepatīkamajai patiesībai acīs: vienotā komūnistu fronte un solidāritāte pastāv vairs tikai uz papīra.

Ir pāragri zīlēt, vai politbirojs visu vainu uzvels uz Brežņeva pleciem vien un viņa vietā imperijas sarkanā tronī uzkāpšana jau sagatavota šeļepinam vai kādam citam daudzsološam talantam. Par neveiksmēm politbirojs tomēr vienmēr liek kādam samaksāt. Dekorāciju maiņa Kremlī palaikam mēdz radīt optimistiskas cerības ne vien rietumu pasaulē, bet arī krievu apspiesto tautu miljonos. Aplami tomēr būtu gaidīt, ka varbūtēju personāļu pārmaiņu rezultātā Kremlī sāktu pūst jauni vēji.

Komūnistu partija var spert vienu otru negaidītu soli ārpolitikā un arī iekšpolitikā, bet šie soļi nekādā gadījumā nemazinās komūnistu partijas varu, uz kuras dibināta visas sarkanās imperijas pastāvēšana.

Aleksandrs Ķegumnieks

Pompidū Elizejas pilī

Jaunais Francijas valsts prezidents Žoržs Pompidū 20. jūnijā iekārtojās Elizejas pilī, lai uzsāktu savu 7 gadu amata pilnvaru periodu. Kā jau ziņots, prezidenta vēlēšanu otrā gājienā 15. jūnijā Pompidū saņēma 57,78% no visām nodotajām balsīm, kamēr viņa pretinieks Pohē guva 42,22% balsu. 36% balstiesīgo bija atturējušies vēlēšanās piedalīties vai iemetuši urnās baltas balsošanas zīmītes. Tas notika komūnistu izsludinātā vēlēšanu boikota rezultātā, nebalsojot par nevienu no abiem „reakcionārajiem" kandidātiem.

Pēc Pompidū ievēlēšanas franču komūnistu partijas laikraksts „L'Humanité" tūlīt pasteidzās ironiski norādīt, ka viņš ir „trešdaļas prezidents", ar „apcirptām pilnvarām", jo saņēmis tikai 37% tautas atbalsta. Novērotāji paredz, ka Francijas 19. prezidents atradīsies daudzu grūtību priekšā, it sevišķi rudenī, kad komūnisti nāks ar jaunām algu prasībām un streikiem. Pompidū atbalstītājiem gan pašreizējā parlamentā ir 380 no 487 sēdekļiem, bet komūnisti, kuri pārvalda kreisos novirzienus, cer, ka tiem izdosies gollistus un viņu atbalstītājus sašķelt vēl pirms jaunām parlamenta vēlēšanām.

Pompidū iegājis Elizejas pilī ar ģen. Degolla svētību. Ekspreziden-ta Degolla ietekme tautā joprojām liela, par spīti referendumam, pēc kura nelabvēlīgā iznākuma viņš no prezidenta amata atteicās un aizbrauca uz Īriju vairāku nedēļu „atvaļinājumā", kamēr franču tauta izrauga tam pēcteci. No Irijas Degolls apsveica Pompidū ar telegrammu.

Tikai dažas dienas vēlāk Rietumu laikraksti sniedza Parīzē gūto informāciju, ka Pompidū atrodas stiprā Degolla ietekmē un ģenerālis aicinājis jauno prezidentu izvēlēties par ārlietu ministru uzticamu gollistu, kurš sekotu Fancijas 11 gadu ilgajai ārlietu pamatpolitikai. Ne gluži bez pamata franču komūnistu piezīmējuši, ka Francijas jaunais prezidents mainījis bereti, bet ne galvu, izsakot to parastajā franču parunā „Blanc bonnet, bonnet blanc", kas ir viens un tas pats jēdziens.

Ārzemju politiskie komentātori uzsver, ka Pompidū solījis Francijai stipru, nesatricināmu valdību un uzticību Degolla principiem. Austrumeiropa domā, ka Pompidū pievērsīsies Francijas starpnieka lomai starp Austrumiem un Rietumiem un ka Francijai jātuvojas Pad. Savienībai. Rietumeiropā visumā uzskata, ka Pompidū ātrāk neatsāks sarunas par Anglijas uzņemšanu Eiropas koptirgū, iekām nebūs galīgi pārliecinājies par šādu sarunu sekmēm, un tas var ieilgt vairākus mēnešus. NATO un ASV domā, ka Pompidū neatteiksies no Francijas militārās lomas NATO un neatrausies no tās saviem aicinājis jauno prezidentu izvēlēties par ārlietu ministru uzticamu gollistu, kurš sekotu Fancijas 11 gadu ilgajai ārlietu pamatpolitikai. Ne gluži bez pamata franču komūnistu piezīmējuši, ka Francijas jaunais prezidents mainījis bereti, bet ne galvu, izsakot to parastajā franču parunā „Blanc bonnet, bonnet blanc", kas ir viens un tas pats jēdziens.

Ārzemju politiskie komentātori uzsver, ka Pompidū solījis Francijai stipru, nesatricināmu valdību un uzticību Degolla principiem. Austrumeiropa domā, ka Pompidū pievērsīsies Francijas starpnieka lomai starp Austrumiem un Rietumiem un ka Francijai jātuvojas Pad. Savienībai. Rietumeiropā visumā uzskata, ka Pompidū ātrāk

Nevienprātībā beigusies Maskavas konference

Maskavā 17. jūnijā beidzās 13 dienu ilgā komūnistu „globālā" konference, kurā piedalījās 75 komūnistu partiju delegācijas no visiem pieciem pasaules kontinentiem. Piecas partijas konferenci bija ignorējušas un savas delegācijas uz Maskavu nesūtīja, bet dažas citas sūtīja tikai novērotājus. Sanāksme, kuŗa dzima ar lielām grūtībām un uz kuŗu Kremlis lika lielas cerības, sākās un beidzās aiz slēgtām durvīm.

Liela stīvēšanās un strīdi delegācijām bija par kopīgā komūnikē pieņemšanu. 5 delegācijas atteicās dokumentu vispār parakstīt — Anglijas, Norvēģijas, Dominikāņu republikas, Kubas un Zviedrijas komūnistu partijas. Kuba un Zviedrija gan bija sūtījušas tikai novērotājus. Italijas, Austrālijas, Reunas salu un Sanmarino partijas parakstīja tikai to dokumenta daļu, kurā bija vispārējas frazes par „kopīgo cīņu pret imperiālistiem", bet atteicās piekrist fiksētajām attieksmēm starp komūnistu partijām un komūnisma kustību vispār. Rumānijas, Šveices un Spānijas komūnistu delegācijas savu pārskatu deva tikai ar zināmu atrunu, kuŗu iekļāva protokolā, bet Sudāna un Maroka atsacījās pieņemt paragrafu, kas tiem likās par „vāju" attieksmē uz Vidējo austrumu krizi.

Komūnikē teikts, ka konferences protokolu un citus dokumentus piesūtīs arī partijām, kuŗas sapulcē nepiedalījās: sarkanai Ķīnai, Albānijai, Dienvidslavijai, Ziemeļvietnamai, Ziemeļkorejai un Japānai ar apm 20 milj. biedru kopskaitu.

Vienprātīgi toties pieņemts kāds cits dokuments, kas ietverts vispārējās nenozīmīgās frazēs par „miera stiprināšanu pasaulē" un Ļeņina 100. dzimšanas dienas svinībām nākamgad. Šis kompromisa dokuments uzsver neatkarību un vienlīdzību visām komūnistu partijām un neiejaukšanos citu partiju iekšējās lietās, uz ko stingri pastāvēja tās partijas, kuŗas kritizēja Čechoslovakijas okupēšanu. Kāda cita fraze iepriekš teikto gan tūlīt atrunā, ka „sociālisma aizstāvēšana ir komūnistu internacionāls pienākums". Tas bija arguments, kuŗu bieži lietoja Pad. savienība, attaisnojot savu iebrukšanu Čechoslovakijā. Tādā kārtā dokuments apmierinājis abas puses, lai vilks būtu paēdis un arī kaza paliktu dzīva.

Rezolūcijās parakstīšanas svinības beidzās ar Internacionāles nodziedāšanu, pēc tam delegācijas sapulcējās Sarkanajā laukumā un nolika vainagus Ļeņina mauzolejā. Vēlāk delegāti piedalījās Kremļa pieņemšanā, kur tos uzrunāja Pad. savienības komūnistu partijas vadītājs Brežņevs, svinībām beidzoties ar koncertu Kongresa pilī.

Nākošā lielākā akcija starptautiskajā komūnistu kustībā būs „globālais kongress", kuŗu organizēs 13 partiju pārstāvju sagatavošanas komisija, kas noteiks darba kārtu un kongresa sākuma laiku. Sovjetologi spriež, ka iecerētais kongress būs atbilde Dienvidslavijas un citām delegācijām, kuŗas kritizējušas nule notikušo Maskavas sanāksmi un pārmetušas, ka tā pamatojusies uz šauras bazes.

Austrumeiropa sāk atkratīties no Maskavas virskundzības

Sociālistiskās internacionāles 11. kongress, kas ilga četras dienas Anglijā, piedalījās delegācijas no 33 valstīm. Internacionāle apvieno 50 sociālistisko partiju, sākot ar Monako 800 locekļiem un beidzot ar Anglijas 6.300.000 strādnieku partijas biedriem.

Rietumeiropas galveno valstu sociālistu vadītāji, analizējot kongresā vispārējo politisko stāvokli, atzina, ka komūnistu pārvaldītajā Austrumeiropā pamazām pieaug spēki pret Pad. savienības tā sauktā Staļina veida valdīšanas metodēm.

Diskusijās par tai pašā laikā Maskavā notiekošo 75 komūnistu partiju konferenci Anglijas premjērs Vilsons secināja, ka komūnistu fronte pašreiz atrodas sajukuma stāvoklī. Arvien kļūst skaidrāk redzams, ka atsevišķās komūnistu partijas vairāk domā par savām iekšējām lietām un sadarbošanos koalicijā nekā par Maskavas vadītajiem politiskajiem centieniem. Pieskaroties Pad. savienības iebrukumam Čechoslovakijā, Anglijas premjērs atgādināja, ka tas ir brīdinājums un mudinājums panākt lielāku vienību Eiropā, kuŗa zaudējusi daudz vērtīgā laika, lai sakopotu savus spēkus efektīvam pretsitienam jebkādai agresijai.

Rietumvācijas ārlietu ministrs Brants uzsvēra, ka Austrumeiropa vairs nepieņem Pad. savienības virsvadību neaprobežoti. Austrumeiropas valstis jūt vajadzību pēc plašākiem preču tirgiem, un pat konservātīvie komūnistu režīmi spiesti atzīt, ka atrodas demokratiskā sociālisma reālitātes priekšā.

Italijas ārlietu ministrs Nenni domāja, ka rietumu sociālistu politika jāvirza uz sarunu attīstību ar Austrumiem, bet ne uz militāru bloku bazes.

Rietumvācijas kanclers Kīzingers, kuŗš valda koalīcijā ar socoāldemokratiem, Bonnā izteicies, ka ir negods, ja 200 milj. amerikāņu jāaizsargā 300 milj. eiropiešu tikai tādēļ, ka Eiropa līdz šim nav spējusi apvienot savus spēkus pašas drošībai. Eiropai piekristu daudz ietekmīgāka loma pasaulē, ja tā būtu patiešām vienota.

Starplaikā Rietumeiropas ūnija Parīzē pieņēmusi vienprātīgu rezolūciju, prasot sasaukt Eiropas drošības konferenci, kuŗā piedalītos arī ASV un Pad. savienība.

SĪKĀS ZIŅAS

● Ar jauno cenu paaugstināšanas politiku Čechoslovakijas saimniecībā iestājies krass lūzums uz jauno pusi. Dažiem rūpniecības ražojumiem cenas paaugstinātas pat divkārši.

● Reuterā aģentūra ziņo no Prāgas, ka čechu liberālā komūnistiskā virziena aizstājēji Fransēks Krigels atteicies atzīt partijas centrālkomitejas uzdotos iemeslus viņa atstādināšanai. Krīgels atsacījās parakstīt arī Maskavas protokolu, kuŗā nosodīts Dubčeks, vainojot Pad. savienības komūnistisko vadību, ka tā vienīgi cenšoties attaisnot Čechoslovakijas okupēšanu.

JUMS NAV JĀBŪT VECAM, LAI PIEPRASĪTU VECUMA PENSIJU.

Tikai 65.

Sākot ar 1970. gada janvāri vecuma pensija maksājama vienu gadu ātrāk — ar 65 gadiem. Ja jūs esat 65. g. vecs vai būsit pirms 1970. gada janvāra, jums jāpieprasa jau tagad. Tad jūs saņemsit pirmo maksājumu janvārī. Ja jūs būsit 65 gadu vecs 1970. gadā, jums jāpieprasa 6 mēnešus pirms 65. dzimumdienas.

Veidlapas vecuma pensijas pieprasīšanai dabūjamas katrā pasta nodaļā, vai arī varat rakstīt apgabala direktoram par vecuma pensijām savas provinces galvaspilsētā. Līdz ar pieprasījuma veidlapu jūs saņemsit brošūru, kas jums dos pilnīgu informāciju par vecuma pensijas programmu.

Garantētais papildu ienākums.

Tiklīdz jums vecuma pensija ir piešķirta, mēs izsūtīsim jums informāciju par garantēto papildu ienākumu un un lūguma veidlapu. Jums garantēts papildu ienākums, kas kopā ar vecuma pensiju dos jums mēneša ienākumu vismaz $109.20.

ISSUED BY
THE DEPARTMENT OF NATIONAL HEALTH AND WELFARE
THE HON. JOHN MUNRO, MINISTER